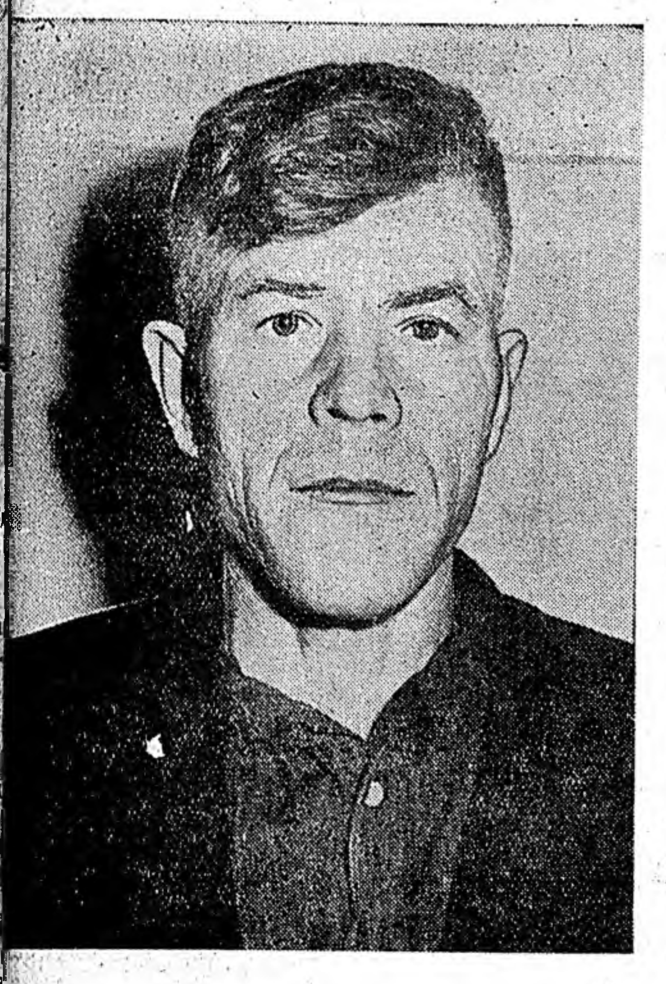
НҮХЭД ХОНИШОД! ХУРЬГАДАА ГАРЗАГҮЙГӨӨР ТҮЛЖҮҮЛХЭ, ХОНИДОО ОЛООР ХЭНЗЭЛҮҮЛХЭ ГЭЭШЭ ТААНАРАЙ НАНГИН УЯЛГА МҮН!

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 6 (8532) | 1958 оной январиин 8, среда | Сэн 20 мүнгэн

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Хэжэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон Дмитрий Михайлович ...ильев, Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон Сындыма Цыренжапова. **Л. Хайдуровай** фото:

МҮНӨӨ ЖЭЛ 120 МЯНГАН ХОНИТОЙ БОЛОХОБДИ

Хэжэнгын аймагай хонин ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй уялгаһаа

Бидэнэр, хонишод, зоотехнигүүд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд, аймагай зүблөөндэ сугларжа, хонин ажалые жэлгөөр 1957 оной дүнгүүдые солон, «Хонин ажалые саашадаа хүгжөөхэ, нооһо абалгые дээшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Бэшэгтэ юу болгон абаһан уялгануудаа дүүргэлтые хаража үзөөбди.

Һүүлэй гурбан жэлэй туршада аймаг дотор хонидой тоо толгой ...лээд олошоржо, нооһо абалга ...эшэлһэн байна. Тиигэжэ хонин ...алнай мал ажалай гол һалбарь болоо. Хонин ажалһаа жэлһээ ...лдэ олзо доход ехээр абтана. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай колхозууд ...эндэ 1684 центнер нооһо тушаажа, худалдажа, 7 миллион шахуу ...үнгэн олзо оруулаа. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 111,5 килограмм нооһо, тиин «Победа» колхоздо—170, Энгельсын ба Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта —120—121 килограмм нооһон абтаа.

«Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон Ч. Шойдоковой бригада хонин бүриһөө 6,9 килограмм, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой Ц.-Д. ...ановай бригада—6,2 килограмм, Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой Д. ...лхоровой бригада —5,670 килограмм нооһо хайшалаа. Ахалагша хонишод нүхэд Г. Банзаракшеева (Кировэй нэрэмжэтэ колхоз), Д. ...адаева («Коммунизм» колхоз), ... Батуева (Сталинай нэрэмжэтэ колхоз) 100 хонин бүриһөө 103—... хурьга абажа түлжүүлээ. Иимэ ...шээнүүд маанадта олон юм.

Тэхэтэй хамта манай аймагай колхозууд хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулхын тулада бүхы арга боломжоёо хүсэдөөр хэрэглэнэгүй, абаһан социалистическэ уялгаяа дүүргэхын түлөө анхарал багаар табина гэжэ бидэ, аймагай зүблөөндэ хабаадагшад, тэмдэглэхэ байнабди. Аймаг доторнай хонидой тоо толгой ааляар олошорно, нооһо абалга багаар дээшэлнэ. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ хонидоймнай тоо толгой 2000-гаар олошоруулагдажа, хонин бүриһөө 2 килограмм 210 грамм нооһон хайшалагдаһан байна. Олон хонид, илангаяа олон хурьгад гарзалһан, мүн эхэ хонид олооро һубайрһан байха юм. Тиигэжэ аймаг дотор дунда зэргээр 100 хонин бүриһөө 60,3 хурьган абтаһан байна бшуу.

Аймагай колхозуудта хонидой тоо толгойе түргөөр олошоруулха гээшэ ехэ шухала хэрэг гэжэ тоолоод, республикын түрүү хонишодой зүблөөндэ хабаадагшадай хандалгые халуунаар дэмжэн, 1958 ондо хонидой тоо толгойе эрид олошоруулха мүрысөөндэ аймагаймнай хонишод хам оролсохо байна.

СССР-эй Верховно Соведэй ойн баярай сессиин Хандалга, мүн хүдэлмэришэнэй болон коммунистическэ партинуудай түлөөлэгшэнэрэй зүблөөндэ абтаһан Декларации болон эб найрамдалай Манифестээр зоригжоһон бидэ, аймагай хонишод, өөһэдынгөө арга боломжонуудые һайса хаража үзөөд байхадаа, иимэ уялгануудые абанабди:

1958 ондо манай хүршэнэр, Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозойхидой жэшээгээр хонидые жэлдээ хоёр хурьгалуулжа, аймаг дотороо 100 хонин бүриһөө 140 хурьга абажа түлжүүлхэбди. Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз 100 хонин бүриһөө 151 хурьга, «Эрдэм» —147, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз—146 хурьга абажа түлжүүлхэ. Зарим хонишод бүри дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые абаа. Жэшээнь, Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Б-С. Батомункуев 100 хонин бүриһөө 161 хурьга, «Эрдэм» колхозой хонишод нүхэд Ж. Борохитов, Ц. Цыденова, Д. Сампилов, Б. Будаева, Д. Цыбиков гэгшэд—175—177 хурьга, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод нүхэд Т. Рассохина, Н. Яковлева гэгшэд—174—176 хурьга зуун хонин бүриһөө абахаар шиидээ.

Хонидые жэлдээ хоёр хурьгалуулжа, хонидой тоо толгойе түргөөр олошоруулха гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ. Зүгөөр энэ хэрэгые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ болохоор байна. Түрүү хонишодой жэшээ дээрэһээ хаража үзэхэдэ, хонидые жэлдээ хоёр хурьгалуулжа болохо байһаниинь тодорхойлогдоһон байна. Зүгөөр энэ хэрэгые бэелүүлхын түлөө эхэ хонидые бэлшээриин үедэ, мүн үбэлдөөшье һайнаар харууһалха, эдеэлүүлхэ, бэлшээхэ болонобди. 1958 ондо хонидоо хоёр хурьгалуулхабди. Декабрь, январь, мүн февраль, март һарада хурьгалһан хонидые хэнзэлүүлхэбди. Хонидой хурьгалһанай һүүлээр 20 хоногой туршада тэдэниие ороондо оруулагдаха. Мүн искусственна үрэжүүлгэ үргэнөөр хэрэглэжэ, хонидой үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри ябуулжа, 1960 оной эсэстэ бүхы хонидоо нарин ба нарибтар нооһотой болгохо зорилготойбди.

Хонидые жэлдээ хоёр хурьгалуулаад, 1958 ондо 50 мянган хурьгадые абажа, хонидойнгоо тоо толгойе 85 мянганһаа 120 мянган толгой хүрэтэр гэхэ гү, али жэл соогоо 41 процентээр олошоруулха байнабди.

Энэ шэнэ жэлдэ хонин бүриһөө 2 килограмм 800 граммһаа бага бэшэ нооһо хайшалжа, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 150 килограмм нооһо абаха гэжэ аймагай хонишод зорилго табиба.

Энэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада 1958 ондо искусственна үрэжүүлгын 11 пункт. үрэмдэгдэһэн—10, шахтна 14 худаг малтагдаха, хонидой 20 байра, хонишодой байха 70 гэр баригдаха. Мүн 120—130 залуу колхознигуудые хонишод болгохобди.

Бидэ, аймагай зүблөөндэ хабаадагшад, «Улаан Одон» колхозой үүсхэлые дэмжэн, Хориин аймагай хонишодтой мүрысөөгөө шэнэ жэлдэ үргэлжэлүүлхэ байнабди.

1958 ондо ажалдаа шэнэ амжалта туйлажа, коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхабди гэжэ мэдүүлнэбди.

(Аймагай түрүү хонишодой зүблөөндэ баталагдан абтаба).

Улаан одонойхидой үүсхэлые дэмжэнэ

СССР-эй Верховно Соведэй сессиин Хандалга бэшэгээр зоригжожо, коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай Зүблөөндэ абтаһан Деклараци болон эб найрамдалай Манифестые һайшаан дэмжэһэн, Кударын аймагай хонишод хонин һүрэгөө олошоруулха тэмсэлдээ горьтой амжалтануудые туйлана.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозууд нооһо абаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. «Путь Октября», Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозууд хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,0—3,5 килограмм нооһо хайшалаа. Эдэ колхозуудай хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 115—120 хурьга абаха зорилгоор зунай июль, август һарануудта (түрүүшынхеэ) хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлһэн байгаа. Тиигэжэ жэлдээ эхэ хонидые хоёр дахин хурьгалуулха аргатай болоо һэн.

Мүнөө МТС-эй харьяата колхозуудта үбэлэй хурьга абалга түлэг дундаа ябажа байнхай. Абтаһан хурьгад бүрин бүтэнөөр түлжүүлэгдэнэ. Нарай хурьгадта таряа талханай зүйл, һайхан үбһэ эдюулжэ, бүлеэн уһа уулгажа, дадхуулан һургана.

Колхозой центрһээ шанха урагшаа хоёр модоной газарта, «Омбоон» гэжэ хадын хормойдо малай томо томо байранууд холоһоо илгаран харагдадаг. Эндэ «Путь Октября» колхозой һүнэй-товарна фермэ, хониной отаранууд байрладаг юм. Тэндэхи малшад мал ажалай продуктнуудые абалгаар ойрын жэлнүүдтэ США-е хүсэхэ тухай парти, правительствын табиһан зорилгонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй, шармайн оролдожо ажаллана.

Хонин ажал дээрэ олон жэлдэ хүдэлжэ байһан, баян дүй дүршэлтэй хонишон Илья Александрович Максимовай отарынхид үнгэрэгшэ жэлдэ хонин бүриһөө 4,0 килограмм нооһо, 100 эхэ хонин бүриһөө 95 хурьга абаһан юм. Мүнөө энэ отарынхид үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байнхай. Хонинойнь байранууд һайнаар дулаалагдажа заһагдаһан, хашаа соонь һараһаа үлүү хүрэхэ үбһэ тэжээл зөөгдэжэ оруулагданхай. Хони, хурьгадай байранууд һүниндөө электрын галаар гэрэлтүүлэгдэнэ. 100 эхэ хонин бүриһөө 115 хурьга абахын түлөө нүхэр Максимовай даадаг отарын хонишод зунай сагта 300 эхэ хонидые искусственна аргаар үрэжүүлһэн юм. Отарынхид хурьгалха эхэ хонидые хүсэ тамираар һайнтай байлгажа, элүүр һайн бэетэй хурьгадые абахын тулада ехээр оролдоо.

Таряанай полинууд дээгүүр адуулхадаа үдэртөө гурба дахин уһалдаг, үдэшэ үглөөниинь нэмэлтэ тэжээл үгэдэг байгаа. Тиигэжэ оролдоһонойнь ашаар, мүнөө отарын хонид хүсэ шадалаар һайн, гараһан хурьгадынь тобир байна. Декабриин 20-ной мэдээгээр эндэхи хонишод зуун эхэ хонин бүриһөө 150 хурьга абанхай. Абтаһан хурьгадаа кошарна-базова аргаар түлжүүлнэ. Һүүлэй хахад һара соо үшөө зуугаад хурьга абаба.

Хурьгалха эхэ хонидто концентрат, бутаруулагдаһан овёс, һагшадһа болон зелёнко, һолоомо эдюулэгдэнэ. Нарай хурьгадые түрүүшын үдэрнүүдтэ эхэтэйнь хамта тусхай хаамаг соо түлжүүлнэ, тэдэнэртэ хуурай дэбидхэр дэбдигдэнэ. Эндэхид хонидоо хотоной ханын захаар хэбтүүлхэгүй гэжэ оролдодог. Юуб гэхэдэ, ханын захаар хэбтэһэн хонид даарража үбдэдэг бшуу. Тиимэһээ һүниндөө бодхожо, хэбтэрынь урилуулдаг байха юм.

«Путь Октября» колхоз үсөөн хонитой. Эндэ эхэ хонидынь оройдоол 700 толгой юм. Тиигээд энэ колхозойхид хонидоо олоор хэнзэлүүлхэ гэжэ шиидэнхэй.

1958 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 150 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ гэһэн Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозойхидой үүсхэлтэй энэ колхозой хонишод ехэ һонирхолтойгоор танилсаба. Улаан одонойхидой үүсхэлые халуунаар дэмжээд, колхозой хонишод 1958 ондо 500 эхэ хонидоо хэнзэлүүлхэ гэһэн уялга абанхай. Декабрь һарада 250 хурьган абтаад, январь, февраль һарануудта 400 хурьган абтаха. Үбэл хурьгалһан 500 эхэ хонидһоо 500-һаа үсөөн бэшэ хурьга абаха байна. Иигэжэ бүхыдөө 1150 хурьган абтахаар хараалагдана. Энэнь 100 эхэ хонин бүриһөө 160 хурьган абтаһан болохо. Мүн хонин бүриһөө 4 килограмм нооһо хайшалха юм.

Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Л. Шестаковагай отарынхид үбэлэй хурьга олоор абажа байна. Һүүлэй мэдээгээр отарынхид 260 хурьга абанхай. Колхозой хонишод шэнэ уялгануудые абаад, тэрэнээ дүүргэхын түлөө оролдожо байна.

Д. Болхоев, манай корреспондент.

ХОНИДОО ТОБИР ТАРГАН БАЙЛГАЖА ХЭНЗЭЛҮҮЛХЭБ

Би хамтадаа 400 толгой эхэ хонидые харууһалнаб. Үнгэрэгшэ 1957 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 145 хурьга абажа, хонин бүриһөө 3,3 килограмм нооһо хайшалааб. Тиигэжэ республикынгаа түрүү хонишодой зүблөөндэ хабаадалсаад, үнэтэ бэлэг шанда хүртөө һэм.

Хонин ажал дээрэ арбаад гаран жэл хүдэлжэ, хони, хурьга харууһалха, эдеэлүүлхэ тушаа зарим тэды дүршэлтэй болоһон байнаб.

Хонидые бүхэли жэл соо хүсэ шадал һайнтай байлгахын тула, тэдэниие жэлэй дүрбэн сагта зүбөөр адуулха, эдеэлүүлхэ, харууһалха хэрэгтэй.

Зундаа хонидые үндэр, хадалиг газарта адуулхада зохид байдаг. Юуб гэхэдэ, хадын ногоон амтатай, шэмэтэйшье юм. Ехэ халуунда хада газарта һэрюун байжа, хонид һайнаар бэлшэдэг, эдеэлдэг байна бшуу. Мүн хонидые дуран соонь түргэ түргэн уһалжа байхада һайн.

Би хонидоо намартаа таряа хуряаһанай һүүлдэ һолоомын узуурта ябуулжа, үбэлдөө хотондо үбһэ тэжээл эдюулнэб, игаабари үдэрнүүдтэ дүтэ тойрон адуулнаб.

Хонидто будүүн тэжээл, һайхан үбһэ, һолоомо эдюулэгдэнэ. Мүн саг үргэлжэ хонидто модоной шэлбүүһэ асаржа үгэдэг. Үдэртөө хонидые 2—3 дахин уһалаад, хоёр-гурбан часай туршада хотон сооһоонь гаргажа ябуулхада һайн байха юм. Хонидой хурьгалха үедэ илангаяа наринаар харууһалха, эдеэлүүлхэ шухала.

Хонид хэршье тарган байгаа һаа, хурьгалһанайгаа һүүлдэ ехээр туража, муудажа болохо. Тиимэһээ хурьгалһан хонидто зелёнко, бутаруулагдаһан овёс, концентрат, дабһан болон бусад минеральна тэжээл элбэгээр бэлдэжэ, дуран соонь эдюулхэдэ, хонид шадал тамираа ехээр буурангүй хаһа сагтаа ороондо ородог юм.

Үбэлдөө гараһан нарай хурьгадые түрүүшын 4—5 хоногто эхэтэйнь байлгаад, һүүлдэнь илгажа, бүлэг бүлэгөөрнь тусхай таһалга соо байлгадагбди. Хурьгадтаа эхынь һү садатарынь хүхүүлхэһээ гадна, тэдэниие багаһаань хойшо элдэб тэжээл эдюулжэ һургаха хэрэгтэй. Би хурьгадайнгаа гараһаар арбаадхорёод хоноод байхадань модоной хөө, шабар, һайса үйрүүлэгдэһэн таряа талханай зүйл, бүлеэн уһа тэбшэ соо хэжэ үгөөд, һүүлдэнь дадхааһаар һайхан үбһэ, зелёнко эдюулжэ һургадаг гээшэб. Тэдэ хурьгад хабартаа тобир томонууд болошонхой, эхэтэйгээ хамта хашалгүй бэлшээридэ гарахаар болоһон байдаг.

Хонидоо олоор хэнзэлүүлжэ, хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулха гэһэн Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозой хонишодой үүсхэлые һайшаан дэмжээд, 1958 ондо өөрынгөө отарын 100 эхэ хонин бүриһөө 155—160 хурьга абахаар шиидээбди. Энэ уялгаяа бэелүүлхын тулада мүнөө хурьгалаад байһан 110-аад хонидоо январь соо искусственна аргаар үрэжүүлхэбди. Бэшэ хониднай январиин һүүл, февралиин эхин багаар хурьгалха юм. Тэдэнээ мүн январь-февраль һарануудта ороондо оруулха болонобди. Тиигэжэ июнь-июль һарануудта хонидоо хурьгалуулаад, хаһа сагтань ороондо оруулжа, баһал үбэл эртэ хурьгалуулха байнабди. Тиимэһээ эхэ хонидоо тон һайнаар харууһалжа, эдеэлүүлжэ, абтаһан түлынь нэгэшье гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ зорилго табинхайбди.

М. Е. Перевалова, Бичурын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Курск городто немецко-фашистска сэрэгэй хадагалһан һомо хэрэгсэлнүүдэй складууд доро булаатай минэнүүдые элирүүлэн айсуулжа, тэрэ складые усадхаха хэрэгтэ хабаадаһан сэрэгэй, мүн сэрэгэй бэшэ хүнүүдые орден, медальнуудаар шагнаха тухай

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу... дайнай жэлнүүдтэ немецко-фашистска сэрэгшэдэй һомо хэрэгсэлнүүдые хадагалһан склад доро булаатай минэнүүдые элирүүлжэ, тэрэ складые үгы хэхэ даалгабарие жэшээтэ һайнаар бэелүүлһэнэйнь, мүн энэ хэрэгтэ шэн габьяа, эрэлхэг зориг харуулһанайнь түлөө орден, медальнуудаар иимэ хүнүүдые шагнаха:

УЛААН ОДОНОЙ ОРДЕНООР

1. Сержант **Голубенко** Василий ...ановичые.
2. Капитан **Горелик** Ебель Хаи...вичые.
3. Полковник **Диасамидзе** Михаил ...епановичые.
4. Лейтенант **Иващенко** Виктор ...ановичые.
5. Рядовой **Маргишвили** Дмитрий ...ановичые.
6. Младша сержант **Махалов** Иван Аркадьевичые.
7. Ахалагша лейтенант **Поротиков** Георгий Михайловичые.
8. Рядовой **Солодовников** Николай Макаровичые.
9. Старшина **Тюрин** Михаил Павловичые.
10. Рядовой **Урушадзе** Гурам Сарапионовичые.
11. Рядовой **Хакимов** Камилые.

«ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГОЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

1. Рядовой **Бочаров** Иван Васильевичые.
2. Лейтенант **Селиванов** Анатолий Антоновичые.
3. Рядовой **Чекрыгин** Александр Николаевичые.
4. **Шергунов** Николай Семеновичые.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **К. ВОРОШИЛОВ**
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **М. ГЕОРГАДЗЕ**
Москва, Кремль.
1958 оной январиин 6.

„Эхэ-Герой" гэжэ хүндэтэ нэрэзэргэ олон хүүгэдтэй эхэнүүдтэ олгогдобо

1958 оной январиин 4-дэ абтаһан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай ёһоор, 10 хүүгэдые түрэжэ, хүмүүжүүлһэн Бурят-Монголой АССР-эй иимэ эхэнэрнүүдтэ «Эхэ-Герой» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдоод, «Эхэ-Герой» гэжэ орден ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамотанууд барюулагдаа:

1. **Габдрахманова** Хуппатильзинап Аюповнада—гэрэй эзэн эхэнэр, Кабанскын аймагай Каменск гэжэ хүдэлмэришэнэй тосхон.

2. **Дамдинцыренова** Цыпилма Башиновнада—хүдэлмэрилэгшэ, Хориин аймаг.

3. **Лю-Чан-Лин** Матрена Абрамовнада — Байкало-Кударын аймагай «Байкал» колхозой гэшүүн.

4. **Серебренникова** Валентина Петровнада — колхозой гэшүүн, Кударын аймагай Дунгуй тосхон.

(ТАСС).

Бүлеэн уһаар уһалнабди

Бэлшээридэ саһа эдеэд ябадаг хадань үбэлдөө хонидые уһалһанай хэрэггүй гэжэ зарим хонишод хэлэдэг. Энэ тон буруу. Өөрэйнгөөшье, түрүү хонишодойшье дүй дүршэлһөө хаража тобшолол хэхэдэ, үбэл зунгүй саг сагтаа садатараа уһалагдажа байгаал һаа, хонид һураггүй һайн шанартай, ехэ нооһо үгэдэг, тэнхээ шадал һайнтай байдаг. Хэрбээ үбэл хонидые удаан саг соо уһалангүй, бэлшээридэ саһа эдюулээд ябуулжа байгаа һаа, эли бодо нооһониинь муудажа, туража захалдаг байха юм.

Тиимэһээ бидэнэр хонидые саг сагтань уһалжа байха хэрэгтэ үбэлшье, зуншье ехэ анхаралаа табидаг гээшэбди. Илангаяа хурьгалха, хурьгатай эхэ хонидые эдеэлһэнэйнь һүүлээр бүлеэдхэгдэһэн уһаар уһалхада ехэ һайн, тэнхээ тамираа гээдэггүй юм. Жэшээнь, манай харууһалдаг 480 гаран хонид тэжээл багатайшье һаа, уһалалгын хүсөөр декабрь һарын янгинама хүйтэндэ нооһоёо багаханшье муудхаагүй. Мүнөө хониднай түлэг дундаа хурьгалжа байна.

Энэ үедэнь лэ отара дээрэ шэмэтэ тэжээл, уһа элбэг байлгаха гэжэ оролдохо хэрэгтэй.

Отара дээрэ хамта 4 хүн хүдэлмэрилнэбди. Үдэр бүри һэлгэжэ, ажалаа хубаарилжа хэдэгбди. Байра дээрэмнай худаг малтагдаагүй дээрэһээ хоёрнай урадхал голһоо мүльһэ зөөжэ хайлуулаад, хонидоо уһалдаг. Нэгэмнай хонидые залуулгандаа, харюулгандаа гарадаг, дүрбэдэхимнай шэнэ түлнүүдээ абажа, гэр тойрон үлэдэг юм.

Үнгэрһэн жэлдэ бидэнэр хонин бүриһөө 2 килограммһаа үлүүтэй нооһо хайшалһан, 100 эхэ хонин бүриһөө 80 гаран хурьга абаһан байгаа һаа, мүнөө жэл хонидоо олоор хэнзэлүүлжэ, 100 эхэ хонинһоо 150 хурьга абажа, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалха гэһэн уялга абанхайбди. Энэ уялгаяа дүүргэхэ шьебди. Мүнөө үбэлжэлгэдэ хонидойнгоо шэнэ типовой далые һайнаар дулаалһан, һолоомо, силос хүрэхөөрнь бэлдэһэн байнабди. Тиихэдэ февраль һарын тэн багаар хониднай булта хурьгалжа дүүрэхэ. Хонидойнгоо хурьгаламсаар хэнзэлүүлхын тулада дахяад үрэжүүлхэбди.

Н. Дармаева, Хориин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Иимэр хүдэлжэ болохо аал?

Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель Сэлэнгынгээ аймаг соо томо колхозуудай нэгэн юм. Энэ артель 22 мянган хонитой, 2 мянга шахуу толгой эбэртэ бодо малтай. Партийна организацинь 70 гаран коммунистһаа бүридэдэг юм. Гурбан комплексно бригада бүридэнь 15—30 коммунистһаа бүридэһэн бригадна партийна организацинууд байгуулагданхай. Энэ хадаа колхозой үмэнэ табигдажа байһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ шиидхэхы үүргэтэй байна. Гэбэшье, эндэхи партийна эхин организаци үшөөл һулаар хүдэлмэрилнэ. Жэл үлүүтэй саг соо үүсхэл багатай хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Жамбалов партийна организацие толгойлжо байһан юм. Тиимэһээ партийно-политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри эндэ хангалтагүйгөөр табигдаһан байгаа. Партийна суглаан үсөөн болодог. Жэл гурба һарын турша соо оройдоол 11 суглаан болоо. Бригада болон гүүртэнүүдээр колхознигуудай дунда коммунистнуудынь эмхидхэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулдаг.

Үнгэрэгшэ жэлэй ноябрьда бригадануудай партийна организацинуудта, ноябриин һүүл багаар партийна эхин организацидань тоосоото-һунгалтын суглаанууд болооһэн. Эдэ суглаанууд дээрэ коммунистнууд шанга шүүмжэлэл хэжэ, партийна эхин организациин, мүн бригаданууудай партийна организацинуудай хүдэлмэриин дутууе элирүүлһэн, партийно-политическэ хүдэлмэрие болон ажахые хүтэлбэрилгые һайжаруулхыень бюродо шэнээр һунгагдаһан хүнүүдые уялгалһан байха юм. Бюродо шэнээр һунгагдагшад парторганизациингаа секретаряар колхозой ахалагша бухгалтераар хүдэлжэ байһан нүхэр Будаевые һунгаһан байгаа.

Тоосоото-һунгалтын суглаануудай шиидхэбэрние бэелүүлхын тулада партийна эхин организациин бюро, бригадануудай партийна организацинуудай секретарьнууд зарим хэмжээ абаһан байна. Хүдэлмэриин зарим һалбаринуудта коммунистнуудаа зүбөөр хубаарилан табяа. Партийна эхин организациин секретарь бухы комплексно бригаданууд болон томо гүүртэнүүд дээгүүр ябадаг болоо. Колхознигуудынь 1958 ондо юу хэхэ байһан тухайгаа социалистическэ шэнэ уялганудые абаа. Тиигэжэ малшадай эдэбхи хэшээл дээшэлээ. Зарим гүүртэнүүд дээрэ һүн ехээр һаагдадаг боложо байнхай.

Гэбэшье, партийна организаци хүдэлмэреэ үшөөл удаанаар шэнэдхэн табина. Партийно-политическэ хүдэлмэри урда мэтэ һулаар эмхидхэгдэнэ. Партийна эхин организациин бюрогой гэшүүд, мүн бригадна парторганизацинуудай секретарьнууд болон бюрогой гэшүүд ажахын ээлжээтэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ коммунистнууд болон колхознигуудые һулаар элсүүлэн эмхидхэнэ, малай үбэлжэлгэдэ үзэгдэжэ байһан ехэ дутуунуудые зайсуулха хэмжээ абанагүй. Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ арга боломжоёо дутамагаар ашаглана.

Жэшээлхэдэ, гурбадахи комплексно бригадын партийна организаци (секретаринь Д. Дансорунов) хүдэлмэриингөө түсэбшье зохёогоогүй һууһаар. Тоосоото-һунгалтын суглаанһаа хойшо үнгэрһэн хоёр һарын турша соо партийна суглаан оройдоол нэгэ удаа үнгэргэгдөө, бюрогой заседани оройдоошье болоогүй. Һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо политһургуулидань оройдоол хоёр заняти болоо. Олон коммунистнуудынь партийна даалгабари дүүргэдэггүй, партийна суглаанда, политһургуулиин занятида ябадаггүй. Жэшээлхэдэ, һаамхай үнеэдэй гүүртын ахалагша, КПСС-эй гэшүүн нүхэр Лубсандоржиев хахад жэлэй турша соо партийна нэгэшье суглаанда, политһургуулиин нэгэшье занятида байлсаагүй. Партийна организациин бюрогой гэшүүд, манай гүүртэдэ хододоо ябадаг болобошье, хаана суглаан болохоб, хаана заняти үнгэргэгдэхэб гэжэ намда дуулгадаггүй гэжэ нүхэр Лубсандоржиев мэдүүлнэ.

Энэ бригадада ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар табигданхай. Агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэдэггүй. Агитаторнууд Б. Дансорунов, Будажапов, Аюрова болон бусад колхознигуудтай хөөрэлдөө үсөөн үнгэргэнэ. Декабрь һара соо эдэ агитаторнууд нэгэшье хөөрэлдөө үнгэргөөгүй. Культбазань хүдэлмэрилнэгүй. Колхознигуудтай зоовеһуралсал эмхидхэгдээгүй байһаар.

Эндэхи 17 коммунистын оройдоол долоониинь малшадаар хүдэлнэ. 5 коммунистнь наһатай болоһон дээрэһээ, мүн гэр бүлэнгөө байдалһаа шалтагаалан партийна организациин ажабайдалда хабаадалсадаггүй байха юм. Коммунистнуудайнь дундаһаа хонишон Бадмацыренов, һаалишан Ишиева һайнаар хүдэлмэрилдэг. Бэшэ коммунистнуудынь ажалайнгаа талаар бусадта жэшээ харуулдаггүй байха юм.

Комплексно бригадын бригадир КПСС-эй гэшүүн Сосоров, парторганизациин секретарь Дансорунов малай үбэлжэлгэ эмхидхэлгэдэ харюусалгагүйгөөр хандана, малай харууһа, эдеэлүүлгэ һайжаруулха хэмжээ абанагүй. Малайнь байра дутадаг. Бии байһан байрануудынь үшөө хүсэд һайнаар заһабарилагдаагүй байһаар. Һая болотор үнеэдээ сүүдхэ соо нэгэ дахин уһалдаг байгаа. Эдэ бүгэдэһөө уламжалан, һаалишадынь һү һааха даалгабаряа дүүргэнэгүй. Сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө 4—6 литрһээ дээшэ бэшэ һүн һаагдана.

Хоёрдохи, нэгэдэхи комплексно бригаданудта ниитэ-политическэ хүдэлмэри мүн лэ иимэ һулаар табигданхай. Эдэ бригадануудай партийна организацинуудай секретарьнууд нүхэд Базаров, Бальчинов гэгшэд партийно-политическэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээнүүдые абадаггүй.

КПСС-эй айком, колхозой партийна эхин организаци бригаданууд дээрэ үнгэрэгшэ жэлдэ партийна организацинуудые байгуулжа, тон зүб юумэ хэһэн байна. Харин партийно-политическэ хүдэлмэри улам һайжаруулхын, коммунист бүхэнэй эдэбхиие дээшэлүүлхын тулада бригадануудай партийна организацинуудай хүдэлмэриие һайжаруулха, тэдэниие бүри шадамараар хүтэлбэрилжэ, туһаламжа үзүүлжэ байха хэрэгтэй. Тэрэнэй тулада партийна эхин организациин бюрогой бүхы гэшүүд парторганизациин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болохо зэргэтэй. Бюродо шэнээр һунгагдаһан хүнүүдтэ КПСС-эй Сэлэнгын айком, тэрэнэй эмхидхэлэй таһаг горьтой туһаламжа үзүүлжэ шадаха байна.

И. Ильин.

Уралан нарижуулгада онсо анхарал табиха

Һаяхан ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэдэй союзай обкомой пленум болоо. Тэндэ леспромхозуудай, модоной заводуудай главна инженернүүд, профсоюзуудай комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр сугларжа, комбинадай предприятинуудта уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын дурадхалнуудай хэр зэргээр бэелүүлэгдэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсээ.

Үнгэрһэн 1957 ондо ухаалан зохёолгын дурадхалнууд комбинадай предприятинуудта үсөөнөөр бэелүүлэгдээ гэжэ пленум тэмдэглээ. Комбинадай предприятинуудай главна инженернүүд ухаалан зохёолгын асуудалда хайша хэрэгээр хандаһан байна гэжэ мүн лэ хэлэгдэбэ.

Жэшээлхэдэ, Хориин (главна инженер нүхэр Иванников), Хандагайн (главна инженер нүхэр Чернов) леспромхозуудта үнгэрһэн хоёр жэл соо ухаалан зохёолгын нэгэшье дурадхал хэрэглэгдээгүй.

Хүдэлмэришэдэй оруулһан дурадхалнуудые саашадаа зүбшэн хэлсэжэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ байха тушаа хэдэн һанамжа пленум дээрэ хэлэгдээ. Энэ асуудалаар абаһан тогтоол соогоо пленум хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые хараалба.

И. Пассек.

Депутадтаяа уулзаба

Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой Шэнэһэтэ нютагай һунгагшад аймагайнгаа Соведэй депутат Ц-Д. Замбаловтай уулзажа, тоосооень шагнаба.

Һунгагшад аймгүйсэдкомой хүдэлмэри тухай олон асуудал нүхэр Замбаловһаа һуража, тодорхой харюу абаа.

Мүн шэнэһэтынхид клубайнгаа муугаар хүдэлмэрилдэг, лекци, элидхэлнүүдэй үсөөн хэгдэдэг, хатар, ёохорой эмхидхэгдэдэггүй, кино хомор гарадаг тухай депутадтаа дуулгаад, хэмжээ абахыень захиһан байна.

Нүхэр Замбалов Шэнэһэтэ нютагай ажалшадые культурна талаар хангалгые һайжаруулха хэмжээ абаха тухай аймагай культурын таһагай үмэнэ асуудал табихаб гэжэ һунгагшадаа найдуулаа.

Д. Лопилов.

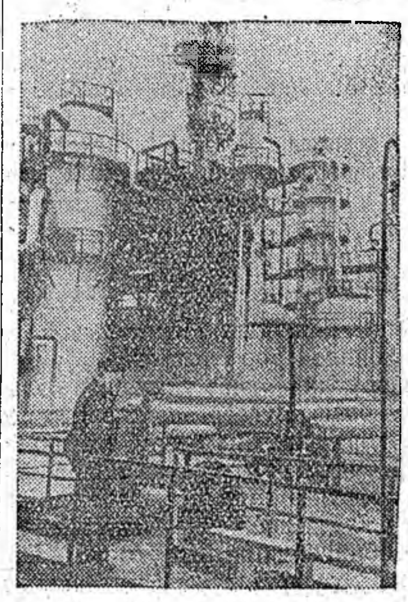
Түрэл орон доторнай

Челябинск. Металлургическа заводой хүдэлмэришэд кокс, шэрэм, булад, прокат түсэбһөө гадуур абахын тулада эршэмтэй шангаар тэмсэнэ.

Советскэ Союзай арадуудта СССР-эй Верховно Соведэй хэһэн Хандалгада харюу болгон, заводой хүдэлмэришэд ехэ амжалта туйлаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой түрүү хүдэлмэришэн С. П. Филин.

Нефть болбосоруулдаг Омскын заводто машинын элдэб тоһо сэбэрлэдэг тухеэрэлгэ хүдэлмэрилжэ эхилбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша оператор С. Л. Зябликевич шэнэ тухеэрэлгын хажууда.

Шалгалта-хэмжэлгын приборнуудые бүтээдэг Москвагай заводой тогтоогдоһоор үнгэрэгшэ жэлэй декабрьда 75 жэл гүйсөө. Урдань зэр зэмсэгээр тулюур багахан мастерской байһан аад, энэ завод Совет засагай жэлнүүдтэ приборнуудые бүтээдэг түрүү предприятинуудай нэгэн болоо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой хүдэлмэришэд ажал хүдэлмэри тухайгаа хөөрэлдэнэ.

ТАСС-эй МЭДЭЭСЭЛ

СССР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдые дахин хороохо тухай

СССР-эй Верховно Соведэй 1957 оной декабриин 21-дэ абаһан Тогтоолой ёһоор, мүн арадуудай хоорондо эб найрамдал, хани барисаа тогтоохо гэһэн ленинскэ политикые хүтэлбэри болгон, уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые зөөлэрүүлхэ гэжэ үнэн зүрхэнһөө эрмэлзэһэн дээрэһээ, Советскэ Союзай Правительство иимэ шиидхэбэри абаа: 1955—1956 онуудта СССР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдые 1 миллион 840 мянган хүнөөр хорооһонһоо гадуур, СССР-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдые үшөө 300 мянган хүнөөр үсөөн болгохо.

Хамта дээрээ 41 мянга гаран сэрэгшэдтэй сэрэгэй частьнууд болон соединенинүүд Германска Демократическа Республикаһаа СССР-эй газар руу асарагдажа, тараагдаха байна. Хамта дээрээ 17 мянга гаран хүнһөө бүридөөд байһан сэрэгэй частьнууд болон соединенинүүд Венгриин Арадай Республикаһаа СССР-эй газар руу асарагдажа, тараагдаха юм.

Буу зэбсэг хуряаха тухай ниитэ хэлсээнэй хэгдэтэр, зэбсэгтэ хүсэнүүдээ гансаараа хороохо зууреа, энэ хэмжээн хадаа түгшүүр шанга байдалые зөөлэрүүлжэ, нүүдые бэе бэедэнь этигэдэг гохо талаар хэгдэһэн шэнэ, ни ехэ хубита гэжэ Советскэ Пр тельство тоолоно. Бусад гүрэн түбхын түрүүндэ ехэ ехэ зэбс хүсэнүүдтэй Хойто-Атлантиче союзай аха заха гүрэнүүд—С Англи болон Франци СССР-эй һайн һайхан жэшээень дагажа, сэгтэ хүсэнүүдээ хороохо, арад до ехэ ашаан боложо байһан зэбсэг түргөөр бүтээхэ аюулта далые болюулха талаар бо хэмжээнүүдые бэелүүлхэ бээз найдагдана.

Зэбсэгтэ хүсэнүүдые дахин нээр хорооходо, мүн сэрэгэй га шануудые багадхахада сүлөөр мүнгэ зөөрие Советскэ Правит ство амгалан тайбан ажал хү мэридэ, мүн совет арадай аж байдалые саашадань һайжаруу культурна хэмжээень дээшэлү хэрэгтэ гаргашалха юм.

Зэбсэгтэ хүсэнүүдһээ—Арми лон Флодһоо табигдаһан сэрэ дые тэдэнэй һууха газартань а хүдэлмэреэр хангаха гэһэн ш хэбэри Правительство абаа.

Москвагай улаан тугта сэрэгэй училищиин байгуулагдаһ 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ болоһон баяр ёһололой һайнд

40 жэлэй урда тээ В. И. Ленинэй заабаряар залуу совет гүрэнэй сэрэгэй түрүүшын һургуули—Москвагай нэгэдэхи революционно пулемётно һургуули байгуулагдаһан юм. Энэ һургуули хожомынь ВЦИК-эй нэрэмжэтэ нэгэдэмэл һургуули болгогдоһон байһанаа, мүнөө РСФСР-эй Верховно Соведэй нэрэмжэтэ Москвагай улаан тугта сэрэгэй училищи болонхой. Оронойнмай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командирнуудые үни сагһаа хойшо бэлэдхэжэ байһан энэ һургуулиин 40 жэлэй ой январиин 6-да Кремль соо баяр ёһололой оршон байдалда тэмдэглэгдээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ф. Р. Козлов, СССР-эй Оборонын Министр Советскэ Союзай Маршал Р. Я. Малиновский болон бусадые сугларгашад халуунаар угтаа-

Училищиин начальник, Сове Союзай Герой генерал-майор Г Ленев баярай суглаа нээгээ.

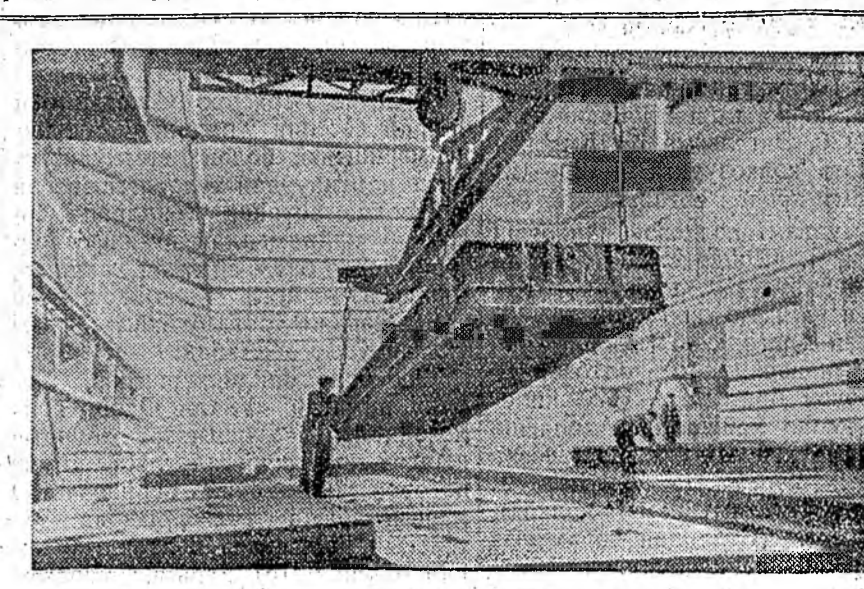
Удаань РСФСР-эй Верховно ведэй түрүүлэгшэ И. В. Горош до үгэ үгтэһэн байна.

СССР-эй Оборонын Министр, ветскэ Союзай Маршал Р. Я. линовский ехэ үгэ хэлээ.

ВЛКСМ-эй МГК-гэй секре С. П. Павлов Москвагай за шуулай зүгһөө, мүн Советскэ зай Маршал С. С. Бирюзов уч щида урдань һураһан сэрэгш зүгһөө училищиин багшанар бо һурагшадые амаршалһан байна.

Суглаанай һүүлээр бүгэдэ Г гиевско болон Владимирска нуудта, Грановита палатада ор Тэндэнь һайн [illegible] ехэ вечер б жо, ниислэл хо[illegible]эрхим ар нууд наада харуулһан байна.

(ТАСС

Эрхүүгэй область. Томо хэмжүүртэй түмэр бетон бүтээдэг завод Ангарскда баригдажа байна. Эндэ бүтээгдэһэн түмэр бетон Зүүн Сибириин промышленна болон гэр байрын барилгада хэрэглэгдэхэ юм. Заводой нэгэ цехынь мүнөө жэлдэ түмэр бетон бүтээн гаргажа эхилээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ангарскын заводой түмэр бетон хэдэг шэнэ цех соо.

ТАСС-эй фотохронико.

ХЭДЫ ХОНИ ХЭНЗЭЛҮҮЛЖЭ, ХЭДЫЕНЬ ОРООНДО ОРУУЛБАТ

гэһэн асуудалаар манай корреспондент МТС, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй, зоотехнигүүдтэй телефоноор хөөрэлдэбэ

Хонидые олоор хэнзэлүүлжэ, хурьгалһан хонидоо ороондо оруулжа байна гэжэ дуулаад, Гашейн МТС руу хонходобо. Тушаан болоходоо тус МТС-эй директор Николай Григорьевич Тютрин кабинет соогоо ажаллажа байба ха.

—Сайн байна, Николай Григорьевич!

—Сайн. Сайн.

Корреспондент:—1958 ондо хонидые олоор хэнзэлүүлжэ, хонидойнгоо тоо толгойе түргөөр олошоруулха тухайда МТС-эйтнай харьяата колхозуудта юун хэгдэжэ байнхайб?

Николай Григорьевич Тютрин:—Хонидые хэнзэлүүлдхэ гээшэ хаһа саг соогоо гаргагдаһан, ехэ һайшаалтай үүсхэл байһаниинь бултанда мэдээжэ. Энэ талаар харьяата колхозууднай тусхай уялга абаа.

Үнгэрэгшэ оной декабриин эсэстэ харьяата колхозуудтамнай 9651 хурьган, тэрэ тоодо ноябрь, декабрь һарада 2800 хурьгад абтаһан байна. Мүнөө харьяата колхозуудтамнай һая хурьгалһан 500-гаад хонин ороондо оруулагдаба. Хонидые ороондо оруулха хүдэлмэри «Путь Ленина», «Гигант» колхозуудта эмхитэйгээр ябуулагдана.

Тиихэдэнь Мухаршэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхозой конторо руу хонходоходо, зоотехник нүхэр Иванов тушаалдаба.

Корреспондент:—Шэнэ жэлээр амаршалнаб, нүхэр Иванов!

Нүхэр Иванов: Би баһа танине амаршалнаб.

Корреспондент:—Олон хонидые хэнзэлүүлжэ байна гүт?

Нүхэр Иванов:—үнгэрэгшэ 1957 ондо 100 хонин бүридэ 170 хурьга колхозоороо абаабди. Зарим хонишоднай бүришье ехэ амжалта туйлаа. Жэшээлбэл, ахалагша хонишон нүхэр Гороховскиин отарынхид 100 эхэ хонин бүриһөө 176 хурьга абаа.

Корреспондент:—Мүнөө хэды хонидые 1958 ондо хэнзэлүүлхээр ороондо оруулбат?

Нүхэр Иванов:—Бидэ январь һарада 300 хонидые, тэрэ тоодо 50 түлгэдые ороондо оруулха түсэбтэй байгаабди. Мүнөө 200 толгой хонид ороондо оруулагдаа.

Корреспондент:—Искусственна аргаар үрэжүүлгэ хэнэ гүт?

Нүхэр Иванов: — Искусственна үрэжүүлгын пункт хүдэлнэгүй. Энэмнай ехэ дутагдал гээшэ. Зүгөөр 20 толгой алтайн, элитнэ үүлтэрэй хусануудые хонидтоо табинхайбди. Тиихэдэ сүүдхэдээ 7—8, зарим ушарта 12 эхэ хонин ороондо оруулагдана.

Корреспондент: — Ороондо орохо хонидые сүүдхэдээ хэды дахин илганат?

Нүхэр Иванов:—Уртын бэдэрдэг хусануудые табижа, ороондо орохо хонидые үглөөгүүр эртэ, үдэшэлэн оройшог илганабди.

Корреспондент:—Ороондо орохо эхэ хонидоо, хусануудаа яажа эдеэлүүлнэт?

Нүхэр Иванов:— Ороондо орохо эхэ хонин сүүдхэдээ килограмм хахад үбһэ, 2 килограмм зелёнко, 1 килограмм набшаһата тэжээл. 300 грамм концентрат, мүн нарһанай шэлбэһэ, минеральна тэжээл эдинэ. Хуса бүхэн сүүдхэдээ 2,5—3 килограмм зелёнко, 1,5 килограмм үбһэ, 1 килограмм концентрат эдинэ. Мүн һолоомо дура зоргоорнь үгтэнэ.

Корреспондент:—Хурьгалһан хонид хэды хоноод ороондо орохоор болоноб?

Нүхэр Иванов:—Тобир тарган хонид хурьгалһаар долоо хоноод, дунда зэргын шадалтай хонид хорёод хоноод ороондо ородог байна.

Удаань Тарбагатайн «Советская Россия» колхозой конторо руу хонходоод, түрүүлэгшын орлогшо Иван Прокопьевич Пестеревтэй уулзашабабди.

Корреспондент:—Республикымнай колхоз, совхозуудта «Улаан Одон» колхозойхидой үүсхэл урганөөр дэмжэгдээд, бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байнхай. Иван Прокопьевич, колхозойхидтнай энэ талаар юу хэжэ байнаб?

Иван Прокопьевич Пестерев:—Үнгэрэгшэ 1957 ондо колхоздомнай 100 хонин бүриһөө 170 хурьган абтажа, гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Үбэл хурьгалһан 250 хонидые хэнзэлүүлхээр ороондо оруулаабди. Шэнэ жэлэй гараһаар 20 гаран хурьган абтаа. Саашадаашье олон хонидые хэнзэлүүлхээр ороондо оруулха байнабди.

Илангаяа хурьгалһан, ороондо орохо хонидые һайн үбһэ тэжээлээр эдеэлүүлнэ гээшэбди. Хусануудые илгажа, амяарынь байлгаад, үбһэ тэжээл садатарынь үгэжэ, ороондо орохо хонидто сүүдхэдээ хоёр дахин табинабди.

Үүсхэл гаргагша Хориин «Улаан Одон» колхозой конторо хонходоходо, зоотехник Нина Васильевна Белоусова байба.

Корреспондент:—Сайн байна, Нина Васильевна!

Нина Васильевна:—Сайн байна.

Корреспондент:— Хонидтнай хурьгалжа, ороондо оруулагдажа байна гү?

Нина Васильевна:—Январиин нэгэнһээ 50-яад хурьган абтаад, 20-ёод хонин ороондо оруулагдаад байна. Хонид хурьгалһаар 3—12 хоноод ототой боложо, ороондо оруулагдана.

Мүн 200 толгой түлгэдые ороондо оруулжа эхилээбди.

РЕДАКЦИҺАА: Колхозуудаар, аймагуудаар болоһон хонишодой зүблөөнүүд, мүн республикын түрүү хонишодой суглаан Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозой хонишодой уряае дэмжэжэ, 1958 ондо хонидоо олоор хэнзэлүүлжэ, 100 хонин бүриһөө 140—150 хурьга абаха гэһэн социалистическэ уялгануудые абажа байнхай. Зарим түрүү хонишод бүришье ехэ уялгануудые абла.

Теэд мүнөө үедэ уялгануудые абахынгаа хажуугаар, үдэр саг гээнгүй, хурьгалһан хонидоо ороондо оруулха, искусственна үрэжүүлгын пунктнуудые хаа хаанагүй нээхэ ёһотой байгаа. Хэрбээ тиимэ хүдэлмэри ябуулаагүй һаа, абаһан уялганууд хооһон шашалдаан болоод үнгэршэхэ болоно бшуу.

Манай корреспондентын хөөрэлдөөнүүд дээрэһээ харахада, энэ шухала хүдэлмэри үшөөл хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна.

Колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хонишод хурьгалһан хонидоо, хусануудаа һайса эдеэлүүлжэ, искусственна үрэжүүлгын пунктнуудые хаа хаанагүй нээгээд, декабрь, январьда хурьгалһан хонидоо, мүн һубайрһан хонидоо, жэл хахадтай болоһон түлгэнүүдээ үрэжүүлхэ уялгатай.

19 үнеэнһээ 20 тугал абаба

Дулма Цыдыпова 4-дэхи ж Курумканай аймагай Сталинай рэмжэтэ колхоздо ахалагша һа шанаар хүдэлнэ. Энэ һаалиша һааха түсэбөө жэл бүри дүүрг даажа абаһан малаа гарзагүй ондо оруулдаг болоо. Үнгэр жэлэй туршада Дулма Цыды 18 үнеэнһээ 19 тугал абаад, б бүринөөр ондо оруулжа байна.

Мүн һаалишан Ханда Буж 19 үнеэнһээ 20 тугал абаад, наар харууһалжа байнхай. Һа шан Цыдыпова Бужиева хоёр гэрэгшэ жэлэйхитэй сасуул үбэлэй сагта һү һаалгые 1 дахин дээшэлүүлхэ, 1958 ондо ү бүриһөө 1500 литр һааха, д абаһан үнеэдээ тугалнууд бүтэн бүринөөр ондо оруулха га абаад, эршэмтэйгээр ажалл байна. Мүнөө тэдэнэр үнеэ бүлеэн уһа уулгадаг, бүдүүн жээлээ дэбтээжэ, амтару эдюулдэг болоо.

Д. Доржие

Үүлтэртэ үнеэдэй гүүртэдэ

...ахи саһатай хаданууд дээгүүр бул... наранай һулахан элшэ үнеэдэй ...й шэнэ байрын баригдажа байһан ...й байрын сонхонуудта тудан ялал... Карл Марксын нэрэмжэтэ колхо... үүлтэртэ үнеэдэй гүүртын уужам ... соогуур уяаһаа табигдаһан томо ...й тарган үнеэд голиилдон, галбайса ...элдэнэ.

...ингөө хаpуүhалдаг үнеэдые уһалха... ...жа асарһан басаган үндэр модон гэ... ...нхо тоншо:о:

— Володя, уһаяа табииш.

— ...ай, энэ дары,—гэһэн абяан саана... дуулдажа, ууралтаһан уһан ута ...ууд худар гоожожо эхилнэ. Булеэ... ...ые үнеэд ехэл таашаажа садатараа ..., хотон тээшээ һубарилданад.

...халаадаг гэртэ ороходомнай залуу ...н Владимир Мунхоев угтажа, баяр... ...р хөөрэбэ.

...усхай двигателеэр · хүдэлгэгдэдэг ...ор худагһаа уһан бүлэгдэжэ, томо ...энэ руу эюулэгдэнэ. Тэндэһээ пеэ... ...удар оруулагдаһан хэдэн соргопуу... ...уһан ябажа, 18 градус хүрэтэр ха... ...ад, газаашаа хобоодо хэгдэнэ.

— ...үүртын үнеэдые нэгэ доро бултыснь ...а хүшэхэрнэ гут?

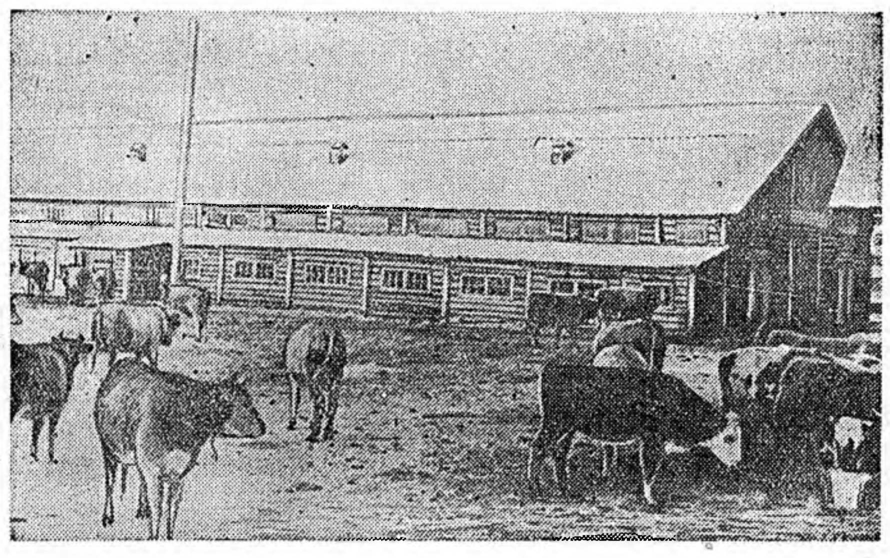
— ...үшэхэрнэ ааб даа. Үдэртөө гурба ...үнеэд уһалагдана.

...эдэй уһалагдаһанай һүүлээр типо... ...айрада ороходо дүрбэн рядаар уяа... ...бигдаһан үнеэд сэл ногоохон зелён... ...ижэ байба. Халаад үмдэнхэй һаали... ...бһэ тэжээл шэрэнэ, бэлдэнэ, үнеэ... ...э байрые сэбэрлэнэ.

— Үнеэдэй иимэ уужам, һаруул байра ...жанда хомор юм, — гэжэ гүүртые ...а зоотехник мэргэжэлтэй коммунист... ...ржима Пирмаева омогорхон хэлэбэ. ...эд һүүлээрнь үнеэдэй харууһалга, ...үлгэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ ... Үнеэд үдэртөө гурба дахин һаагда... ...үрүүшын һаалга үглөөнэй 5 часта, ...хинь 12 часта, үдэшын һаалга 6 ... эхилдэг байна. Үглөөгүүр үнеэд ...н үбһэ, зелёнко, хахад үдэр багта ...нированнэ тэжээл болон концентрат, ...лэн тээшэ силос эдинэ. Һүтэй үнеэндэ ...ө 8 килограмм үбһэн, 6 килограмм ...со, 2,6 килограмм концентрат, 30 ...рамм хүрэтэр силос үгтэдэг. Үнеэпэй ...аэр үгэхэ бүринь тэжээлынь нэмээг... Булеэн уһаар уһалагдадаг болоһон... ...ойшо үнеэд һуеэ хараа байса нэмээ...

...эдээ һаахала түхеэржэ байһан ни... ...сагаан шарайтай һаалишан басаган... ...йрын баруун хажууда танилсабабди. ...а Бадмаевае гансашье колхозойхи... ...бэшэ, харин Баргажанай бүхы мал... ...эдэдэг. Эршэтэ ажалайнь түлөө тэ... ...хэдэн грамота, үнэтэ шан... ...арюулагдаанхай.

— Би зургаадахи жэлээ һаалишанаар ...ээб. Хэрбээ урзанда даажа байһан ... бүриһөө 1800 литр һү һааһан бай... ...а, үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэдэйнгээ ха... ...гые һайжаруулһанай ашаар үнеэн ...өө 3000 литр һү һаагааб. Энэ жэлдэ ...ье ехые—үнеэн бүриһөө 3300 литр ...аха уялга абанхайб. Тиимэһээ үбэ...

...лэй үедэ зунайхиһаа дутуугүй һү һааха ...бһотой бологдоно. Энээниие бэелүүлхэ арга боломжо манда бии. Үбһэ тэжээл элбэгээр абтаа, силос ехээр дарагдаа, шэнэ байратай болонхойбди. Мүн малшадай һуудал байдалай эрилтэнүүд хүсэд хангагдана. Һарадаа олоһон ажалта үдэр бүри 4 түхэриг мүнгэн авансаар үгтэнэ, — гэжэ нүхэр Бадмаева хөөрэбэ.

Бадмаевагай үнеэдэй тээ саанахана залуухан хүбүүн үнеэнэйнгээ дэлэнгые булеэхэн уһаар һайса угаагаад, зөөлэн аршуулаар аршаһанай һүүлээр, шадамар бэрхээр һаажа эхилнэ. Эрдэни Раднаев багаһаа малда дуратай байжа, эхынгээ хажууда үнеэ һаажа һураһан байгаа. Тэрэ нёдондо зун һаалишан болгыт гэжэ правленидэ хандаһан юм. Тиигэжэ һаалишан болоод бусад нүхэдһөө дутуугүй

һү һаана, мүн шэнэ жэлдэ бүри ехые һааха уялга абанхай.

Үнеэдэй байрын хойно тугалай байра бии юм. Шэнэ байрынгаа баригдахада, тугалнууд тэндээ байлгагдаха болоно. Байра соо һая гараһан нарай тугалнууд бишыхан таһалгаһаа толгойгоо бултайлгаад, угжатай бидонһоо һү хүхэжэ ууна. Саана томо таһалганууд соо хэдэн арбаад тугалнууд эдеэлжэ байба. Тугалнуудые коммунисткануд Х. Базарова З. Дансаранова хоёр харууһална. Нүхэр Базарова 30 тугал харууһалха зуураа, тус бүриинь шэгнүүрые үнгэрэгшэ декабрь һарада суудхэ бүри 650 граммаар нэмээһэн байна.

...Гүүртын малшадай байдаг хэдэн гэрнүүдэй дунда улаан булангай гэрэй сонхонууд бусадһаа хурсаар яларна. Гэрэй досоо ороходо дулаахан, гоё һайхаар шэмэглэгдэнхэй. Урда ханаар гонзогор столнууд. Тэрээн дээгүүр шатар, домино, «Крокодил», «Советский Союз», «Крестьянка» болон бусад журналнууд, центральна, республикын, аймагай газетэнүүд табяатай. Ханада элдэб зурагууд, диаграмманууд, лозунгнууд хадаатай.

«1957 ондо гүүртын һаалишад 280 мянган литр һү һаажа, түсэбөө дүүргэбэ, үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2500 литр һүн һаагдаба» гэһэн плакат ханада үлгөөтэй. Нүгөөдэдэнь һаалишадай ажалай жэлэй дүн харуулагдана. Энэ гүүртэдэ комсомолшууд болон залуушуул хүдэлдэг юм. Эдэнэр колхоз соогоо һү һаалгаараа хододоо түрүүлжэ ябана, тиигэжэ дамжуулгын вымпелээ алданагүй. Залуу һаалишад С. Дашиева үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2744 литр, Е. Доржиева — 2600 литр, Е. Соднопова 2477 литр һү һааһан байна.

Парти, правительствынгаа уряада харюу болгон, эндэхи һаалишад һү бүри ехээр һаадаг болохо гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан юм. Тэрэнэй ёһоор гүүртын үнеэн бүриһөө 3000 литр һүн һаагдажа, суудхэдээ тугалай шэгнүүр 700 граммаар нэмээгдэхэ болоно.

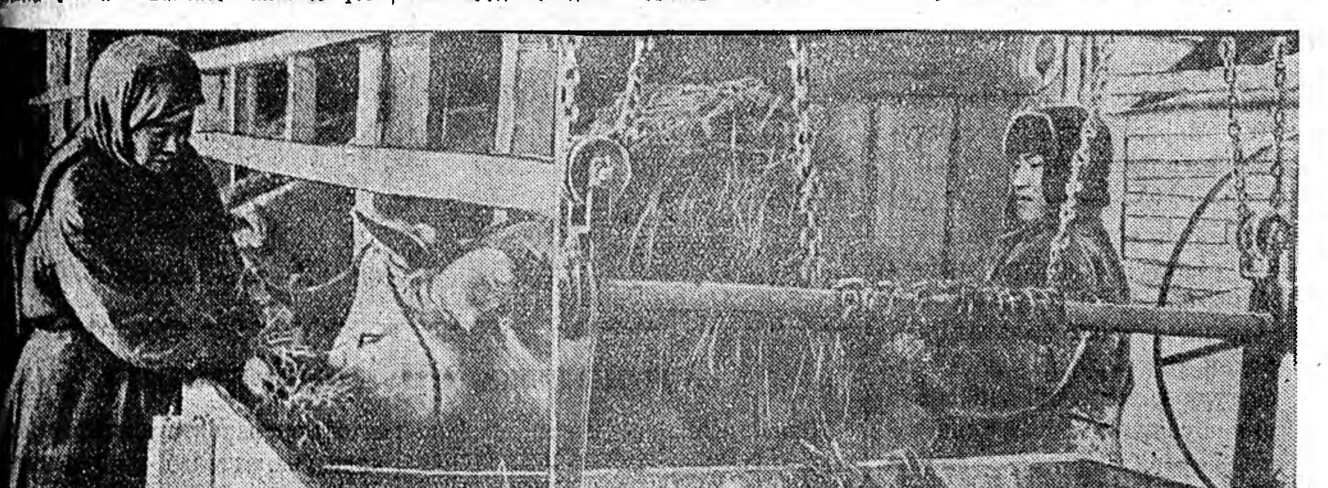
Һаалишад үдэшэлэн ажалаа дүүргэмсээрээ эдеэлжэ, хубсаһаа һэлгээд хойно хойноһоо улаан булангаа орожо эхилнэ. Тэдэнэр газетэ, журнал уншана, шатар, доминогоор наадана.

Эндэһээ гаража ябахадаа «малшад абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэл байха, иимэ ажалша бэрхэ хүнүүд юушье бүтээхэ» гэжэ этигэн һанаа һэмди.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэһээ доошоо) 1. Үнеэдэй шэнэ байра. 2. Улаан булан. 3. Һаалишад А. Гармаева үнеэдээ эдеэлүүлжэ, Э. Раднаев силос тээжэ байна.

А. Бадаевай фото-текст.

Баргажанай аймаг.

А. БАРТАНОВА

Эрхэ сүлөөшни эгүүридэ мүнхэ

Гэрэл туяагай толорооогүй байһан сагта
Хэн байһанаа хэлэ зүү, бурят эхэнэр.
Шэнэ байдалаа шэнжэн үзэхын урманда
Шэлжэн ошоһон жэлнүүдээ харыш, нүхэр.
Барга занишал, хараал шэрээлдэ хабшагдааш тиихэдэ,
Бата жаргалай түлхюур бэдэрхэеэ үшөө мэдээгүйш.
Лабаархуу лама, будүүрхүү бөө, нюдарганда
Үдэр бүри үһэнһөө шэрэгдэн хашагдааш.
Хашан морин, хахад пүүд талхаар
Харахашье дурагүй хүндөө хадамда үгтөөш.
Үе наһандаа үйлэ зоболон тиихэдэ дугысаһаар,
Үргэн дэлхэйн үдэрэй туяа хараагүйш.
«Үхэһүү, үе наһамни хосорог лэ хамаагүй,
Үхи басагадни үндыхэ, зоболон арилха»—гэжэ
Тэрэ сагай тэмтэрмэ харанхы үдэрнүүдтэ
Тэсэл найдабариин ошон зүрхэндэш орьёлоо.
Орон дээгүүрнай Октябриин сахилгаан яларжа,
Илалта асарһан тулалдаан тиихэдэ эхилээ һэн.
Эртэ сагһаа хүлеэһэн эрхэ сүлөөш бадаржа,
Этигэл жаргалай наран дээрэш мандаа һэн.
Ород эгэшэ дүүнэртээ нэгэн жагсаалда
Омог партияа дагаад, зоримгой алхалааш.
Эрхэ сүлөөгөө эдлэжэ хэтэдээ байхыеш
Эрдэни шухаг түлхюур гарташ үгтөө һэн,
Арадуудые эрхэ сүлөөдэ Ленин асараа,
Асари хүсэтэ, айхые мэдээгүй бүргэднай.
Алад холын зам бидэндээ заажа үгөө,
Агуу Ленинэй алтан туг дээрэмнай.
Ажал бүхэндэ абьяастай бэрхэ гарнуудташ
Али тухай баатарлиг хүсэн бадарнаб!
Арадайнгаа түлөө сохилдог халуун зүрхэндэш
Али тухай энхэрэл, дурлал задарнаб!
Ахатаяа, дүүтээ байшан байра барилсанаш,
Ангар дээрэхи ГЭС-эй хаалта бодхолсоноош.
Шэнэ газарта шэлэмэл шэниисэ тарилсанаш,
Шэнхинээтэ тракторaap тунга газар хахалнаш.
Хүдэр хүсыеш, хурса ухааеш магтажа,
Хүндэлжэ шамаяа, Эхэ оромнай энхэрнэ.
Үетэн нүхэд, эхэ, эсэгэш бултаараа
Үнэн зүрхэнһөө алдар солыеш дуудана.
Шэнэ жэлэй шэмэг һайханта мүнөөдэр
Шэжэр алтаар шинии алдар шэрээнэб,
Хүнэй жаргалай мандал — Коммунизм үглөөдэр.
Хүхюутэй, урматай урагшаа дабхиял, уряалнаб!

Мархайн аша Тархай

ЗАКАМЕНҺАА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

1. Эдээниие захадаха хэрэгтэй

Мэндэ амар, һонор хурса Тархай!

Би һаяхан Цакир тосхон хүрэжэ ябатараа, харгын доодо талада, ой соо «абарыт, абарыт, ёо.. о, ёо... о!» гэһэн хашхараа, һүхиргөө дуулажархёод, тэрээн тээшэ дүтэлэн ошобоб.

Багжагар бүдүүн бэетэй хоёр залуу хүн аманда орошогүй муухай хараал табилдан, нэгэ хүнэй нюрга, нюурыень хүхэ балаг болоторынь наншажархёод, «Иван!.. Санжай!.. Үшөө нэмэ! Үшөө сохи!»—гэлдэжэ байба.

Эдэ «хүйхэрнүүд» хэд гээшэб гэжэ, һүүлдэ һурагшалхадамни, нэгэниинь Закаменай аймагай мал үүсэлдэг пунктда ажаллахаяа Улан-Удын мяханай комбинадһаа эльгээгдэһэн Изюбрев Иван, нүгөөдэнь «Заготскодой» конторын амбааршан Цыренов Санжай, наншуулаашань тус пунктын хүдэлмэришэн, 50 гарамгай наһатай Гонгоров Доржо байба.

Наншалдаанай уг узуурынь иимэ: колхозуудһаа асарагдаһан тарга тарган малые үүсэлжэ байдаг Иван Изюбрев Цыреновтэй хамта архидажа «зоригжодог», ажал хүдэлмэреэ һаатуулдаг юм. Ээлжээтэ «зоригжолгынгоо» үедэ эдэнэр эрхынгээ эршые, ээмэйнгээ шалаае гаргахын тулада нүхэр Гонгоровые «нюдэжэ» ороһон байна.

Нүхэр Тархай, мүнөө энэ хоёр хадаа ажалша хүниие наншажархёод, Цакирай үйлсөөр убайгүй гэшхэлэлдэжэ ябанал. Та Цакир тээшэ, аймагай прокуратура руу мэдүүлыт.

М. Гончиков.

2. Мангарланхай наймаалагша

Хүндэтэ Тархай!

Манай «Коммунизмын зам» колхозой дэргэдэхи Цакирай сельпогой магазинай наймаалагша нэгэндээ нэтэржэ, нэрээ гутаагаад, «дүрбэн хүлөөрөө мүлхишоо». Магазин гээшэ ажалшадай үдэр бүриин ажабайдалтай нягта холбоотой гэжэ Та һайн мэдэнэт. Дабһа зуруулһаа, даалимба ниидхэһээ эхилээд, бүхы хэрэгтэй юумэеэ магазинһаа абадаг байнабди.

Теэд манай магазин ехэнхидээ хаалтатай байдаг болошоо. Яахадаа тиигээб гэхэдэ, тэндэхи наймаалагша Софья Гонгорова ажалай журам эбдэжэ, зоргоороо ороод, ажалшадай эрилтые хэрэгсээхээ болиһон байна. Энэ наймаалагша архиин «арбан гурбан жолоогой» нэгэндэ сохюулжа, урагшаа ябахаа болинхой. Тиимэһээ магазиндаа байхын орондо хаажархёод, манатай нюдэтэй, мангартай толгойтой юумэн гэртээ хэбтэдэг. Үгы бол: «хүйтэн магазин соо хүлдэхэ аргамни үгы, түлихэ түлеэн байхагүй» гэдэг. Теэд түлеэнэй үгы байхада ажалшад ямаршье зэмэгүй ха юм. Магазинайнь хаалтатай байхада нүхэр Гонгорова нүүдэл наймаатайгаар холын фермэ, гүүртэнүүдтэ ошоо ха юм гэжэ гэнэн хонгор зарим хүнүүд һанажа болохо. Теэд энэ наймаалагша колхозой центрһээ хобхорхогүйгөөр нялданхай, хажуу тээшээ алхадагшьегүй.

Магазинай байдалые, наймаалагшын аашые, зоной эрилтые мэдэжэ байбашье, сельпогой правлени энэ гэхэ хэмжээ абанагүй.

Д. Дутулуров.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮДҺЭЭ

Харгааһатада магазин нээхээр болоо

Мухаршэбэрэй аймагай «Үнэн» колхозой 2-дохи бригадын гэшүүд Харгааһата нютагта магазин нээхэ тухай асуудалаар Барай сельпогой хүтэлбэрилэгшэдтэ хандаһаар үнинэй.

Нютагай ажалшад дабһа, сай, зуруул, тамхи абахын тула 5—6 километрын газарта Бар гү, али Шэнэ Хотон ошохо баатай болодог.

«Ажалшадайнгаа гуйлта, эрилтые бэелүүлжэ, ядахын сагта ларёгшье нээхэеэ яаһабта» гэжэ тус сельпогой хүтэлбэрилэгшэдһөө сэхэ асуугдана.

Ж. Будаев.

Наймаалагшагүй ларёк

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (Сэлэнгэ) мал ажалай 60 гарам фермэ, гүүртэтэй юм. Колхозой малшад хэрэгтэй юумэеэ абахын тула хэдэн арбаад километртэ ерэдэг байгаа.

Юрөөгэй сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Дамбаев) малшадайнгаа эрилтые һайнаар хангахын зорилгоор Мүрэнэй гүүртэдэ, мүн ондоошье гүүртэ, отарануудта наймаалагшагүй ларёгуудые һаяхан нээбэ.

А. Бадмаев.

БАРИЛГЫН МОДО БЭЛДЭХЭ САГ ЕРЭЭ

(Зэдын аймагай зарим колхозууд барилгада хэрэгтэй модо эртээһээ отолжо, бэлдэхэеэ оролдоногүй, МТС-үүд харьяата колхозуудтаа энэ хүдэлмэридэнь машина техникээр туһалнагүй)

...алаа типовой һайн байрануу... хангажа, ашаг шэмыень эрид ...элүүлхын, малшадайнгаа ажа... ...ал бүри түбхинэмэ һайн, куль... ...а болгохын тулада колхозуудта ...лгын хүдэлмэри үргэнөөр ...лха хэрэгтэй.

...ээниие хараадаа абаһан Зэдын ...агай зарим колхозууд 1957 ондо ...а олон барилгануудые хэһэн ...а.

...дэхи Кировэй, Доржи Банзаро... нэрэмжэтэ, «Эрдэм» колхозууд ...дөө, хабартаа модо хүсэд хүрэ... отолжо бэлдээд, хаһа сагтань ...илга хэхэ газартаа зөөжэ асар... байха юм. ХХ партсъездын нэ... ...жэтэ колхоз таряа хуряалгын ...эмсээр колхознигуудые эмхид... машина техникэ олоор хэрэглэ... мүнөө мянга гаран кубометр ба... ...гын модо отолжо, бэлдээд байн...

...бэшье, аймагай олонхи колхозууд барилгын модо болон бусад хэрэгсэл зохид сагтань бэлдэжэ, барилга ехээр хэдэг болохо тушаа анхаралаа хүсэд хандуулнагүй. Жэшээлхэдэ, Чапаевай, Папанинай нэрэмжэтэ, «Октябрь» болон «Коммунизм» колхозуудта мүнөө барилгын модо отолхо, бэлдэхэ, тэрэнээ барилгын газарта шэрэхэ хүдэлмэри хүсэд эмхидхэгдээгүй байһаар.

Тэрэшэлэн Дзержинскиин, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд барилгын модо, бусад хэрэгсэл хаһа сагтань бэлдэхын түлөө һаналаа табидаггүйһөө боложо, жэлһээ жэлдэ барилгын материалаар дутажа, шэнэ барилга хэхэ түсэбөө дүүргэдэггүй. Мүнөөшье эндэ колхозууд ноябрь, декабрь һарануудта нэгэшье кубометр модо отолжо, бэлдээгүй байһаар.

Барилгын отологдоһон модые таллуулха, шэрэхэ хүдэлмэридэ МТС-үүд механизаторнуудаа, трактор болон автомашина олоор эльгээжэ, харьяата колхозуудтаа саг үргэлжэ туһалха зэргэтэй. Теэд эндэхи Үшөөтэйн, Цагаан-Усанай МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд харьяата колхозуудтаа барилгын модо таллуулха, шэрэхэ, зөөхэ хүдэлмэридэ нэгэшье автомашина, трактор табяагүй байна.

Эдэ дутагдалнуудаа дары усадхажа, барилгын модо, шулуу гэхэ мэтые бэлдэжэ зөөгөөд, ерэхэ жэлдэ малай типовой байрануудые, малшадта гэр байра, культурно-ажаһуудалай барилгануудые олоор хэхэ зэргэтэй.

А. Ткач.

Хитадай Арадай Республикада

ИЛАЛТАТА ЖЭЛ

Хитадай Арадай Республикын промышленна предприятинууд жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Ороной промышленностиин бүхы продукциин үнэ сэн 62,8 миллиард юань болоо. Энэнь үнгэрэгшэ 1957 оной түсэбһөө 17 процентээр дээшэ.

Промышленна продукци ехээр бүтээдэг болохын түлөө, промышленностиин бүхы һалбаринуудта алмалта ехээр хэхын түлөө ниитэ ажалшадай оролдоһоной ашаар 12 министерствын харьяата предприятинууд продукциингаа өөрынь үнэ сэн 1956 онойхидо орходоо, 4,1 процентээр доошолуулһан байна.

Гражданска авиациин самолёт «АН-2», гурбан мөөритэй ашаанай автомашина, асари томо трансформатор, мүн элдэб машина зэбсэгүүдые үнгэрэгшэ жэлдэ орон доторнь түрүүшынхеэ бүтээгдээ.

Хитадай арадай республика дотор үнгэрэгшэ жэлдэ 49 час болоод лэ, ямар нэгэн томо завод гү, али шэнэ шахта ашаглалгада ородог байгаа.

ЗАВОД, ФАБРИКАНУУДАЙ МҮРЫСӨӨН

Үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ Хитад орон доторхи бүхы фабрика, заводуудай хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Тэрэ мүрысөөндэ Пекин, Шанхай, Аньшань городуудай фабрика, заводой коллективүүд түрүүлһэн байна.

Харбин городой промышленность табанжэлэйнгээ түсэбые аяар 13 һараар болзорһоонь урид, тиихэдэ Синьцзянай 49 предприяти арба һараар уридшалан дүүргэһэн байна.

Хитадай Арадай Республика дотор түсэбһөө гадуур 303 километр түмэр зам ашаглалгада үгтэһэн, түмэрзамайхид 180 миллион тонно элдэб ашаа түсэбһөө үлүү шэрэһэн, Дотор Монгол, Гуйчжоу болон Гиринь провинциин модошод хэдэн зуу мянган кубометр эдлүүриин модо түсэбһөө гадуур бэлэдхэһэн, шэрэһэн байха юм.

ШЭНЭ ТҮМЭР ЗАМУУД

Январиин 1-дэ Баоцзи Чэнду хоёрой хоорондо баригдаһан шэнэ түмэр замай ашаглалгада оруулагдаһантай дашарамдуулан, түмэр зам баригшадай, мүн Чэнду хотын ажалшадай ехэ митинг болоо. Шэнэ түмэр замай утань—668 километр. Олон гол мүрэнүүдые, хада уулануудые хүндэлэн гараһан энэ түмэр зам табан жэлһээ үлүү саг соо баригдаа.

Хитадай армиин сэрэгшэд 700 километр утатай түмэр зам барижа, Интань Сямэнь хоёрые холбобо. Сэрэгэйхид тэрэ түмэр замые мийл 22 һара соо барижа дүүргээ юм. Шэнэ түмэр замай айхабтар бартаа газарнуудые хүндэлэн гараһан дээрэһээнь 47 туннель, 159 хүүргэ, Сямэнь мүрэниие хааһан хоёр ехэ хаалта баригдаһан байна.

ШЭНЭ ХҮҮРГЭ

Сянцзян мүрэниие хүндэлэн бүгтэрһэн шэнэ хүүргэ баригдаа. Автомашина поезд хоёрой гарадаг эгээл иимэ хүүргэ мүн Янцзы мүрэн дээрэ баригданхай юм. Шэнэ хүүргэ Пекин Кантон хоёрой хоорондохи түмэр замые Хунань—Гуанси гэһэн түмэр замтай холбожо үгэнэ.

Хүүргэ бариха металл болон элдэб хэрэгсэл бултадаа Хитадта бүтээгдэһэн, мүн хүүргын проектые совет инженернүүдэй туһаламжа доро хитадай мэргэжэлтэд зохёоһон байха юм. Хүүргэ нэгэ жэл найма һара соо баригдаа.

ШУЛУУ НҮҮРҺЭНЭЙ БАЯН ХЭБТЭШЭ

Нэгэдэхи табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан геологическа бэдэрэлгын хүдэлмэри һайнаар ябуулагдаа. Хэнань провинциин шулуу нүүрһэнэй 12 уурхайда хамта дээрээ 20 миллиард тонно шулуун нүүрһэн бии гэжэ тухайлбарилагдана.

Мүнөө үедэ бэшэшье олон провинцинуудта шулуу нүүрһэнэй баян хэбтэшэнүүд ашаглагдажа эхилбэ.

БҮД НЭХЭЛГЭ БҮРИ ХҮГЖЭХЭНЬ

Һаяхан Баруун-Хойто Хитадта, Шэньси провинцида 80 мянган ээрүүлтэй, 4 мянга шахуу станогүй ээрэлгэ, нэхэлгэ зэргэ хэдэг фабрика ашаглалгада үгтөө.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Президент Сукарно Инди ошоо

ДЖАКАРТА, январиин 6. (ТАСС). Индонезиин Республикын президент Сукарно январиин 6-да Индиин түб хото Дели самолёдоор мордоо. Президент Сукарно Индиһээ гадна,. Египедтэ, Пакистанда, Бирмэдэ, Цейлондо, Тайландда, Япондо хүрэхэ. Һара хахад үргэлжэлхэ энэ аяншалгынгаа үедэ Сукарно дурсагдаһан гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзажа, уласхоорондын асуудалнууд тушаа хөөрэлдэхэ юм.

Һанаа амгалан, тэнигэрээр ажаһуугты, һэргымжэтэй байгты гэжэ Сукарно мордохынгоо урда тээ Индонезиин арад зониие уряалаа. Ямаршье байдалай тохёолдоо һаа, Индонезиин арад бата нэгэдэлтэй байха гэжэ этигэдэг тухайгаа президент мэдүүлээ.

Президентын айлшалжа ябаха үедэ Индонезиин парламентын түрүүлэгшэ Сартоно тэрэниие орлохо байна.

Ази, Африкын арадуудай һаналаа нэгэдэлгын соведэй саг үргэлжын секретариат хүдэлмэрилжэ эхилээ

КАИР, январиин 6. (ТАСС). Ази, Африкын арадуудай һаналаа нэгэдэлгын соведэй саг үргэлжын секретариат хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Каирска конференциин абаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлэнгээ, секретариат конференциин элдэб гүрэнүүдтэ, уласхоорондын организацинуудта хэһэн хандалгануудые эльгээжэ эхилээ. «ООН тушаа резолюци», «Бүхы дэлхэйн эрдэмтэдтэ хандалга» болон ядерна буу зэбсэгэй туршалгые болюулха тушаа «СССР-тэ, США-да болон Англида хандалга» гэһэн дансанууд Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида эльгээгдээ.

Порт-Саидта Сталинградай үйлсэ байгуулагдаа

КАИР, январиин 6. (ТАСС). Порт-Саид Сталинград хоёрой халуун хани барисаатай болоһые тэмдэглэн Порт-Саидай муниципальна совет городой шэнээр баригдажа байһан районой гол үйлсые «Сталинградай үйлсэ» гэжэ нэрлэхэ гээд шиидхээ. Энэ район Египедтэ эсэргүү хэгдэһэн империалистическэ добтолгын һүүлээр үлэһэн обоо хүбөө модо шулуунай һуурида баригдажа байгаа юм.

„Ородуудтай хэлсээ хэжэ эхилхэ ёһотойбди"

Советскэ Союзтай хэлсээн хэгдэхэ ёһотой гэжэ Франциин политическэ ажал-ябуулагшад мэдүүлнэ

ПАРИЖ, январиин 6. (ТАСС). Уласхоорондын асуудалнууд эбэй ёһоор хэлсэгдэжэ, шиидхэгдэхэ ёһотой гэһэн уряанууд Францида ходо дуулдадаг боложо байнхай. Энхэ тайбан байдал тогтоохо гэһэн асуудалда мүнөө дэлхэйн бүхы хүнүүд һаналаа табина гэжэ урдань Франциин Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ байһан Ги Молле мэдүүлээ. «Оронууд хоорондоо хэлсээ хэжэ, хамтаараа аюулгүй байдалые сахиха, буу зэбсэг хуряаха ёһотой» гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглээ.

«Хэрбээ мүнөө Россиие толгойлжо байһан хүнүүдэй саашадаашье хүтэлбэрилэгшэдөөр байгаа һаань, Росси дэлхэйн дай хэзээшье эхилхэгүй» гэжэ Ги Молле мэдүүлбэ.

Франциин правительство уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые зөөлэрүүлхэ гэһэн политика ябуулха, ородуудтай хэлсээ хэхэ ёһотой байгаа. Энэ талаар бидэнэр үүсхэл гаргаха ёһотойбди»,—гэжэ мүн лэ урдань Франциин правительствые толгойлһон Эдгар Фор хэлээ ха.

Эб найрамдалые хамгаалха Англиин комитедэй мэдүүлгэ

ЛОНДОН, январиин 6. (ТАСС). Январиин 23-да хэдэн депутацинууд парламентын гэшүүдтэй уулзажа, агууехэ гүрэнүүдэй толгойлогшонор хэлсээ хэхэ ёһотой гэжэ Англиин арад зоной улам ехээр хүсэжэ байһан тухайнь мэдүүлхэ юм. Энээнтэй дашарамдуулан, январиин 13-да Лондондо айхабтар ехэ жагсаал хэхые уряалан, эб найрамдал хамгаалха Англиин комитедэй гүйсэдком арад зондо хандаба.

Парламентын гэшүүдтэй уулзаха депутацинууд иимэ дурадхалнуудые оруулха байна:

Нэгэдэхеэр, «агууехэ гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд зүблөө хэхэ ёһотой» а) Ядерна буу зэбсэгэй туршалгые огтолон болюулха; б) ядерна буу зэбсэгһээ сүлөө газар Европын тэг дунда байгуулха; в) буу зэбсэг хуряаха тухай хэлсээ хэхэ гэһэн шиидхэбэринүүд энэ зүблөөн дээрэ абтаха ёһотой. Тиихэдэ ядерна буу зэбсэг, ракетнэ һомонууд, мүн «юрын» буу зэбсэг хуряаха, зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тоо хороохо гэһэн шиидхэбэри абтаха ёһотой.

Хоёрдохёор, ядерна буу зэбсэг тээһэн самолёдууд Англи дээгүүр ниидэхээ болихо ёһотой.

Гурбадахяар, Англида ядерна ракетэнүүдые байлгаха тухай хэгдэһэн бүхы хэлсээнүүд болюулагдаха ёһотой.

Европодо ракетнэ базануудые түргөөр байгуулха гэжэ США яарана

НЬЮ-ЙОРК, январиин 5. (ТАСС). Ракетнэ базануудые Европодо байгуулха тушаа һаяхан болоһон НАТО-гэй соведэй сесси дээрэ абтаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ гэжэ Холбоото Штадууд яарана гээд Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ. Ракетнэ һомонуудай базануудые Францида байгуулха тухай хэлсээн «США Франци хоёрой хоорондо хэгдэжэ байна» гэжэ агентство бэшэнэ.

Франциин ямаршье нютагта ядерна буу зэбсэгэй база болон складуудые байгуулхаа һанаа һаамнай, Франци зүбшөөлөө үгэхэ гэжэ Холбоото Штадуудай найдашанхай байһан тухайнь мэдээсэлһээ харагдана. Тиимэһээ ёһын тэдыдэ энэ асуудалаар Францитай хэлсээ хэнэбди гэжэ США-гэй засагаархид хэбэрынь тоолоно ха.

Францида транспортаар ябаха сэн дээшэлүүлэгдэбэ

ПАРИЖ, январиин 6. (ТАСС). Париж соогуур транспортаар ябаха сэн, город шадарай тосхонуудта поездоор ошохо сэн январиин 6-һаа эхилэн 50 процентээр дээшэлүүлэгдээ. Энээнтэй хамта, түмэр замаар ябаха сэн 8—20 процентээр дээшэлүүлэгдэбэ.

Ирагта уһан үерлөө

ПАРИЖ, январиин 6. (ТАСС). Ирагта аадар бороон айхабтар ехээр орожо, гол мүрэн үерлөөд, олон харгынууд уһанда абтаа, Багдадай үйлсэнүүд 40 сантиметр гүнзэгы уһанда булагдашоод байна гэжэ Франс Пресс агентствын корреспондент Багдадһаа мэдээсэнэ.

Ирагай ниислэл хотоһоо зүүн хойгуур 100 километрын газарта оршодог нютаг үерһөө боложо, илангаяа ехэ хохидолдо ороо. Энэ нютагта байдаг Джалвала гэжэ деревнидэ 10 хүн наһа бараһан, 150 гэр һандаргагдаһан, хэдэн зуун хүн гэр байрагүй үлэшэһэн байна. Садиа гэжэ тосхондо 750 байшан һандаргагдаа, 4 мянган хүн гэр байраһаа гараха баатай болоо.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

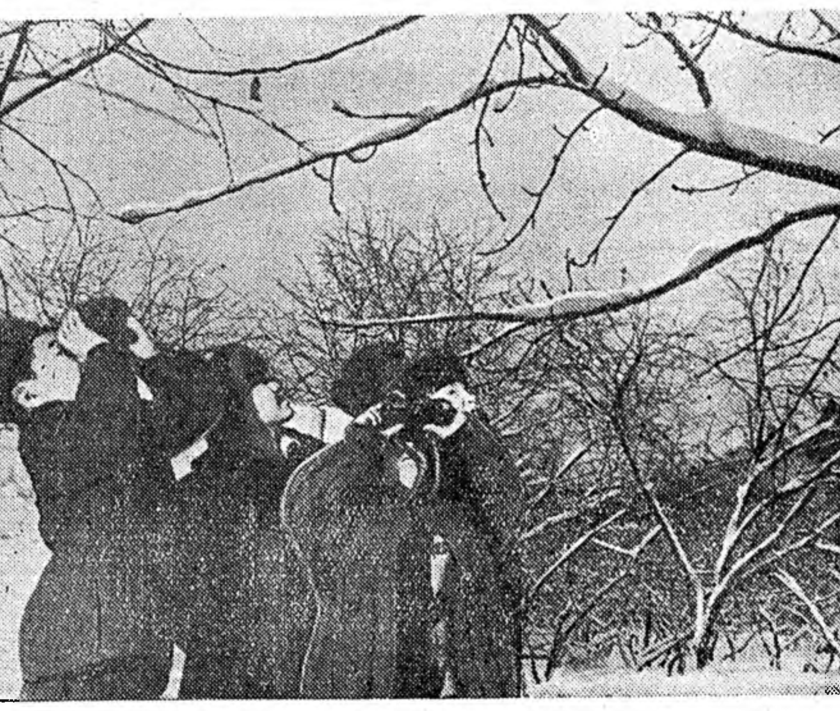
✦ ФРГ-гэй газар дээрэ байрлаһан Америкын сэрэгэйхид үнгэрэгшэ жэлдэ 11 немец хүниие алаа, эхэнэрнүүдые хүсөөрөө эдлэһэн гү, али эдлэхэеэ һанаһан 99 ушар, немец зоной зөөрииень буляан абаһан, гэмтээһэн 1013 ушар үзэгдөө гэжэ Баруун Германиһаа мэдээсэгдэнэ. Мүн Америкын сэрэгшэдһээ боложо автомобильнууд үдэр бүри мүргэлдэнэ, тиигэжэ заабол хүнүүд үхэнэ, амгалан тайбан һуудалтай хүнүүд тонуулда ороно гэжэ баһал мэдээсэгдэнэ.

✦ «Совет-Хитад хани барисаан» гэһэн советскэ шэнэ журналай Пекиндэ худалдагдажа эхилһэнтэй дашарамдуулан «Жэньминьжибао» газетэ статья толилоо. Хитадууд энэ журналые айхабтараар һонирхон уншана гэжэ тэрээн соонь тэмдэглэгдэнэ.

✦ СССР-эй Зам харилсаанай министрын орлогшо В. С. Гаврилов, Октябрьска түмэр замай начальник М. А. Осинцев болон Кировскэ түмэр замай начальник Е. Г. Трубицын гэгшэд Финлянди ошоод байна. Тэдэнэр хоёр неделиин туршада Финляндиин түмэр замай транспортын предприятинуудтай танилсаха юм.

ХҮҮГЭДЭЙ АМАРАЛТА

Январиин наратай сэлмэг үдэрнүүд...

Һаяхан ороһон хүбхэгэр сагаан саһанай һүүлээр Революциин талмай дээрэ бодхоогдоһон хасууринууд ёһотойл тужа соо байһандал сэнхэгтэн һайханаар харагдана. Олон хасууринуудай тэг дундахинь гоёон шэмэглээтэй, үнгэ бүриин галаар ялалзан, бүхы талмайе гэрэлтүүлэн байдаг.

Һурагшадай үбэлэй амаралтын үедэ үхибүүд эндэ олон. Хүүгэдэй хүхюу энеэдэ зугаа, хүгжэмэй ирагуу һайхан аялганууд талмай дээгүүр сууряатан зэдэлнэ.

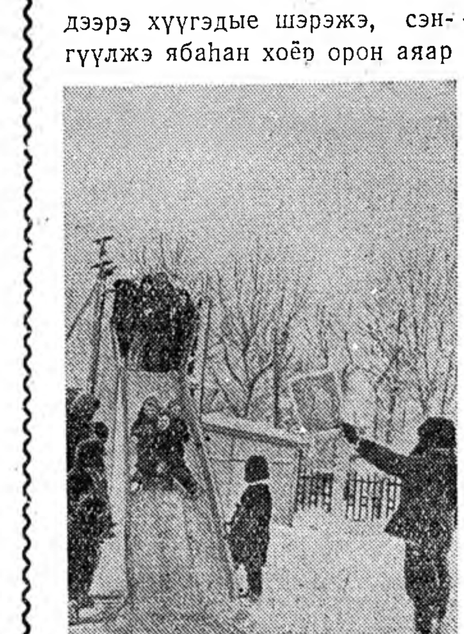
Хүхюу даа хүүгэдтэ!

Талмайн хоёр захада түхеэрэгдэһэн үндэр һолжоруухай олоной анхарал хандуулна. Хэдэ хэдэн һурагшад хойно хойноһоо һубарилдан хиидээд лэ доошоо орошоно. Энеэлдэхэшье гээшэнь, Шэнэ жэлэй ёлкые тойрон эдиршүүл наадана, саһан бүмбэгөөр шэдэлсэн хүхинэ.

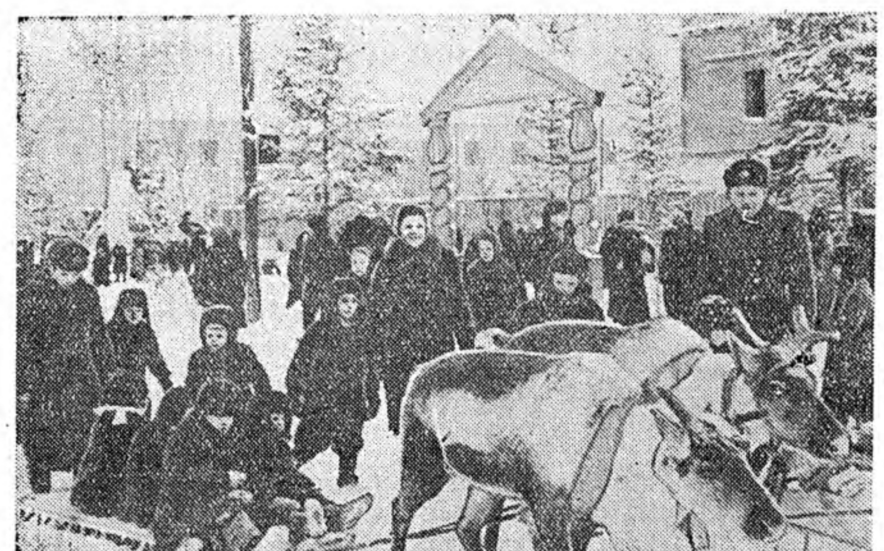
Эхин классай бага хүүгэдтэ бүришье һонин.

Хашабаа шаргада хүллөөтэй хоёр паар морин талмай зубшан ульгамаар хатарна. Энэ Дед Мороз хүүгэдые сэнгүүлжэ ябана гээшэ.

Ута наарта (шарга) дээрэ һуугаашад бүришье ехээр хүхилдэнэ. Тиингүй яахаб. Тэдэнэй олонхинь ородо хүллөөтэй шаргада түрүүшынхеэ һуужа үзэбэ ха юм. Мүнөө талмай дээрэ хүүгэдые шэрэжэ, сэнгүүлжэ ябаһан хоёр орон аяар Баунтын аймагһаа асарагдаа.

Гансахан энэ талмай дээрэ бэшэ, харин хаа хаанагүй хүүгэд мүнөө сэнгэжэ, амаралтаяа аятай һайнаар үнгэргэжэ байна. Тэдэнэй амаралтада бүхы юумэн зорюулагданхай: кино, театр, Культурын ордон, клубуудта, пионерэй ордонуудта шэнэ жэлэй ёлконууд нааданууд үнгэргэгдэнэ.

Энэ талмай дээрэ эмхидхэгдэһэн городой ёлкодо хамта 15 мянга шахуу хүүгэд хабаадуулагдаха юм. Мүн һургуули бүхэндэ хүүгэдэй һолжорхо талмайнууд бии болгогдонхой.

Хүүгэдтэ зорюулан манай театрнуудай артистнууд гоё гоё зүжэгүүдые бэлдээ. Жэшээлхэдэ, оперо ба баледэй театр «Шоно ба долоон эшэгэхэнүүд», «Снегурочка», «Шуурган дундуур» гэһэн зүжэгүүдые һонирхолтой зохидоор харуулжа, хүүгэдые сэнгүүлнэ. Театрта зүжэг харахаа ерэһэн хүүгэд гоёор шэмээтэй үндэр ёлкые тойрон наадана, Дед Морозой үгэһэн бэлэгүүдые амтархан эдинэ.

Ород драмын театр. Хоёрдохи дабхар өөдэ абаашаһан үргэн гэшхүүр хасуури модоор шэмээтэй. Сагаан, улаан лентээр шэмэгдэһэн харахан, шарахан толгойнууд, улаан галстугууд модонуудай забһараар үнгэ бүриин сэсэгтэл харагдана. Гурбан баабгай хүллэһэн үбсүүндээ «1958 он» гэжэ бэшээтэй хүбүүхэн хүүгэдые угтан байһандал ханада томоор зураатай.

Бүри саашаа ороходо ехэ гэгшын зал соо үнгэ бүриин галаар яларжа байһан ёлкые тойрон, наадан боложо байна. Галай унтаран сасуу «баба яга» гаража ерэнэ, мүн тэндэ Дед Мороз Снегурочкашье бии.

Яагаашье һайхан, хүхюум даа, шэнэ жэл! Ёлко хараһанай удаа хүүгэд артистнарай табиһан зүжэгүүдые харана.

Манай советскэ хүүгэд спортдо ехэ дуратай. Эдир спортсменүүд амаралтынгаа үедэ аяншалгада холын замда зорин гарана, элдэб янз[...] спортоор мүрысөөнүүдые гэргэнэ. Улан-Удын 4-дэ[...] һургуулиин санашад ба[...] Ивановой хүтэлбэри доро [...] наар Байгал хүрэтэр зор[...] 134-дэхи һургуулиин волей[...] листнар манай түб хото—Ул[...] Удэдэ болохо зональна мү[...] сөөндэ хабаадалсахань. [...] мүрысөөндэ хабаадалсаха[...] Якутск, Магадан, Чита, Кр[...] ноярскһаа һурагшад ерэнэ[...] Мүн манай республикын [...] рагшад—санашадай сугл[...] лагдамал команда санаар [...] лохо зональна мүрысөөндэ [...] баадалсахаар Кемерово го[...] мордоо. Шатараар республи[...] кын түрүү һуури эзэлхэ м[...] рысөөндэ олохон һурагш[...] наадажа байна. Манай эд[...] спортсменүүдтэ эрхим амж[...] та туйлахыень хүсэе!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1) Револ[...] циин талмай дээрэхи шэнэ ж[...] лэй ёлко. Хэмэл одо харах[...] хүсэгшэд (дээрэхи зурагуу[...] 2) Хүллөөтэй оронууд. 3) Х[...] гэд һолжоруухай дээрэһээ х[...] тиржа байна. 4) Үхибүүд м[...] шаргаар ябана.

Е. Ринчинова,
А. Сельверов.

Шанда хүртэбэ

1957 ондо хонидой тоо толгойе олошоруулха, шэнэ түлнүүдые гарзагүйгөөр ондо оруулха талаар һайн амжалта туйлаһан колхозууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет үнэтэ бэлэгүүдээр, мүнгөөр шагнаба.

62 хүн шанда хүртөө. Тэдэнэй тоодо 500—500 түхэригөөр хоёр хүн, радиоприёмнигуудаар 30 хүн шагнагдаа. Мухаршэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхозой хонишон С. И. Гороховский, Иволгын аймагай «III пятилетка» колхозой ахалагша хонишон Н. С. Гриценко, Зэдын аймагай «Октябрь» колхозой ахалагша хонишон В. П. Исаков, Сэлэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой хонишон А. Б. Николаев, Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Г. Б. Бурлаева ба бусад үнэтэ шанда хүртэлсэбэ.

В. Шнайдер.

Энээниие мэдэнэ гүт?

Бүхы дэлхэй дээрэ абажа харахада, хорото таршаа хорхойнуудта эдигдэн һаладаг ороохо тарян 200 миллион хүнэй эдеэ хоол болохо байна. Тиимэһээ хорото таршаа хорхойнуудые, хүдөө ажахыда хоро хүргэдэг амитадые алажа хороохо гээшэ ехэ удхашанартай. Хэрбээ Хитадта 50 миллион борьболоонуудые алажа һалгаад байгаа һаа, 250 мянган тонно ороохо тарян жэлдээ алмагдажа болохо байна. Гадна хорото томо хулганаануудые алажа дууһабал, бүришье ехэ юумэн алмагдаха болоно.

(1958 оной календарьһаа абтаба).

Уншагшадай конференци

Шэнэ-Заганай хүдөөгэй библиотекэ (Мухаршэбэр) Хоца Намсараевай «Үүрэй толон» гэжэ романаар уншагшадай конференци үнгэргэбэ. Библиотекын хүдэлмэрилэгшэд энэ конференцидэ һайнаар бэлэдхэһэн байна. Конференцидэ 100 гаран уншагшад хабаадалсаба.

Мүнөө эндэ Жамсо Тумуновай «Нойрһоо һэриһэн тала» гэжэ р[...] наар уншагшадай конференци[...] лэдхэгдэжэ байна.

«Уран зохёолой номуудые м[...] эндэхи зон ехэ һонирхон унша[...] —гэжэ библиотекые даагша [...] Брун хөөрэнэ.

М. Никола[...]

Олзо ехэтэй ангуушад

Баунтын аймагай «Заветы Ленина» колхозой түрүү ангуушад тайгаһаа ехэ олзотой бусаба. Ангуушан Адо Лавречтьевич Догончин энэ жэлдэ түрүүн агнажа гарахадаа 8 булга, 300 хэрмэ гэхэ мэтэ баряа. Тиин энэ ангуушан 6050 түхэригэй үнэтэ ангай арһа гүрэндэ тушааһан байха юм.

Мүн ангуушан э[...]нэр Анна Семенов[...] Догончина 479 х[...]мэ барижа, се[...] нойнгоо түсэбые [...] процент дүүргэбэ.

П. Казарино[...]

Сүүдэй залһаа

Яков Максимович Марков Романовка тосхондо байгаа ахадаа һогтуугаар ерээд салшажа, элдэб ааша гаргаба, Тэндэ байгшадые алахаб гэжэ байжа, аманда багтахагүйгөөр хараал шэрээл табиһан, буу һүргэжэ шаг шууяа татаһан байгаа.

Ярүүнын аймагай милициин таһагай участково түлөөлэгшэ лейтенант В. В. Шишмарев болоһон ушарай газарта ерээд, Марковые салшахаа боли гэжэ хориходонь т[...]гэнтэ урдаһаань буулажа, Ши[...]ревые алан унагаагаа.

Республикын Верховно сүүд [...]ковые буудан алаха гэһэн ши[...]бэри баталба.

Шиидхэбэринь дүүргэгдээ.

Редакторай орл[...]
О. ГОМБОЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32. зам. редактора— 32-74. отв. секретаря — 27-37. отделов: партийной жизни. сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности — 34-05. местной информации и писем — 24-74. корректорская — 32-67. бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00626. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 576